

Gedeputeerde Staten**De voorzitter van Provinciale Staten**P/a de Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Beantwoording vragen jaarstukken 2019 en voorjaarsnota 2020. Reactie op accountantsrapport jaarstukken 2019	20015617 		

Middelburg, 19 mei 2020

Geachte voorzitter,

Vragen jaarstukken 2019 en voorjaarsnota 2020

Van de verschillende fracties hebben wij vragen en opmerkingen binnengekregen met betrekking tot de jaarstukken 2019 en de voorjaarsnota 2020.

In de bijlage treft u t/m pagina 25 de vragen en de daarbij behorende antwoorden met betrekking tot de jaarstukken 2019 aan. De beantwoording van de vragen met betrekking tot de voorjaarsnota 2020 begint op pagina 26.

Accountantsrapport jaarstukken 2019

De aanbevelingen van de accountant worden door ons overgenomen en in de uitvoering meegenomen.

Wij verzoeken u bovenstaande te betrekken bij de behandeling van de jaarstukken 2019 en voorjaarsnota 2020 bij de Statenvergadering van 29 mei 2020.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 1.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

Jaarstukken 2019

	Fractie	Pagina-nr PDF/ digitale jaarstukken	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
1	CU	Pag. 6 Inleiding	<p>Er wordt gesteld dat, gezien de gevolgen van de coronacrisis, er bewust wordt overgeprogrammeerd. Hierbij gaat men ervan uit dat lang niet alles wordt gerealiseerd, men kan echter werken aan die zaken die wel mogelijk blijken te zijn.</p> <p>Wanneer wordt op termijn deze overprogrammering weer teruggebracht?</p> <p>Op welke manier wordt op termijn deze overprogrammering weer teruggebracht?</p> <p>Welke middelen krijgen PS om haar sturende en kaderstellende rol te vervullen?</p>	<p>We verwachten dat de overprogrammering vanzelf rechtgetrokken wordt doordat sommige voorgenomen uitgaven – waarvan we nu nog niet weten welke precies - niet gerealiseerd blijken te kunnen worden. Die onderuitputting van budgetten kan dan worden ingezet om de overprogrammering te dekken. Die situatie eindigt automatisch eind dit jaar. De begroting voor 2021 zal weer sluitend zijn.</p> <p>De overprogrammering is opgebouwd uit de keuzes in de voorjaarsnota die dekking vragen uit de budgettaire ruimte. Aangezien het budgetrecht bij PS ligt, neemt PS ook een besluit over de invulling en opbouw van deze overprogrammering. Via de reguliere P&C-cyclus wordt PS geïnformeerd over de voortgang van de begroting.</p>
2	GL	P15 Jaarrekening en jaarverslag 2019 NPW	<p>Er zijn op dit moment nog geen juridische risico's die de realisatie van NPW-projecten in gevaar zou brengen, ook niet na besluiten door de RvS m.b.t. PFAS en PS.</p> <p>Kan aangegeven worden wat er voor kan zorgen dat die risico's wel in beeld komen? En wanneer dat dan het geval zou zijn?</p>	<p>Risico's worden ieder kwartaal (of meer indien nodig) actief gemonitord via NARIS op basis van actuele informatie over inhoudelijke ontwikkelingen. Die worden ook via het instrument van Kwartaalrapportages aan PS gemeld. Mocht er noodzaak zijn, dan wordt actie ondernomen en zullen passende beheersmaatregelen getroffen worden. Voor nu is dat nog niet het geval.</p>
3	CU	Pag. 17 Jaarstukken #markaz	<p>Opmerking: De bijdrage is helaas erg gedateerd.</p>	<p>De jaarstukken 2019 geven inzicht in de doelstellingen en realisatie gedurende het jaar 2019 voor dit project. Over de recente ontwikkelingen sinds januari 2020 zijn en worden uw Staten separaat geïnformeerd.</p>
4	FVD	20-21, Waterdunen	<p>Waterdunen</p> <p>Is er ten aanzien van Waterdunen ooit een kosten-batenanalyse gemaakt?</p>	<p>Er is in 2010 bij de vaststelling van het publiekrechtelijk kader een sociaal economische analyse opgesteld. Deze is te vinden op de website www.waterdunen.com onder 'publicaties'.</p>
5	FVD	20-21, Waterdunen	<p>Waterdunen</p> <p>Hoeveel heeft dit project in het totaal gekost?</p>	<p>Waterdunen is een samenwerkingsproject waarin meerdere belangen samenkomen. Daardoor zijn er ook meerdere partijen die bijdragen leveren aan het totale project. Kustversterking en recreatie wordt door andere partijen gedragen. Dit gaat om vele miljoenen aan investeringen.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				Het totale provinciale projectbudget bedraagt volgens de laatst vastgestelde GREX Waterdunen € 90,23 miljoen. De nadere specificatie van dit bedrag, waaronder de diverse bijdragen van verschillende partijen, is onder geheimhouding ter inzage gelegd voor Provinciale Staten.
6	FVD	20-21, Waterdunen	Waterdunen Vóór de 5-de wijziging is een bedrag van € 10 mln. opgeboekt, bij de 5-de wijziging € 1,5 mln., dit geeft een totaal van € 11,8 mln. Bij de rekening is dit opeens € 4,8 mln. en de laatste wijziging € 8 mln. Kunt u dit verklaren?	De jaarrekening gaat over 2019 (begroot versus realisatie). De vijfde wijziging betreft 2020. De kolom rekening 2019 zijn realisatiecijfers voor een bedrag van € 4,8 miljoen in het jaar 2019. Een ontvangen bijdrage vanuit NPW is in mindering gebracht op de lasten, terwijl deze als baten waren begroot. Voor een toelichting op het saldo van de begrote en gerealiseerde baten en lasten op doelstelling 010103 Waterdunen, verwijzen wij u naar pagina 197 van de PDF (Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening).
7	FVD	20-21, NPW	Natuurpakket Westerschelde Hoeveel heeft dit project in het totaal gekost?	Sinds de start van het programma in 2005 is tot en met 2019 € 103.950.000 besteed van het totaal door het Rijk beschikbaar gestelde budget (inclusief rente) van € 155.700.000. Hiervan is in 2019 € 10.640.000 besteed.
8	FVD	20-21, Markaz	MAR-kazerne Hoeveel heeft dit project in het totaal gekost?	Op de vermelde pagina's zijn de regiobijdrage (als last) en de ontvangen erfpachtsom (als bate) over 2019 verantwoord. Op pagina 213 is aangegeven hoeveel kosten er voor dit project zijn geactiveerd tot en met 31-12-2019: € 13.290.000. Daarnaast zijn er kosten in de exploitatie van 2019 en van eerdere jaren. Voor de totale kosten van het project verwijzen wij naar de eerdere beantwoording via het voortgangsbericht van 8 april 2020 van de artikel 44 vragen. De totale desinvestering bedraagt bijna € 22,3 miljoen. Dit is inclusief een inschatting van de personele en ondersteuningskosten tot de zomer van 2020. Daarvan heeft € 15,9 miljoen betrekking op grondverwerving, bouwrijp maken en infrastructuur. Ambtelijke inzet komt op ruim € 3,1 miljoen, rentekosten bedragen € 2,1 miljoen. Ten slotte is sprake van € 1,2 miljoen aan kosten voor ondersteuning, juridische bijstand, onderzoeken etc. Van de totaal € 22,3 miljoen komt € 16,2 miljoen voor rekening van de Provincie, € 5,2 miljoen voor rekening van Vlissingen en € 0,9 miljoen voor rekening van het Waterschap.
9	FVD	0	1.2 Strategische opgaven De begroting bevatte een hoofdstuk met de titel Strategische Opgaven. Wat is de reden dat wij dit hoofdstuk niet terugzien in deze Jaarstukken 2019?	In de begroting 2019 bestaat er geen hoofdstuk Strategische opgaven. Dit hoofdstuk komt voor het eerst in de begroting 2020 voor.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

10	D66	Pagina 25 – hoofdstuk 1.2 Fysieke leefomgeving, betreft voorbereidingsacties vormgeven digitaal stelsel omgevingswet:	Er wordt aangegeven dat er in april gestart wordt met een proefomgeving. Kunt u ons de huidige stand van zaken daarover vertellen?	<p>Begin dit jaar is gestart met het omzetten van de Omgevingsverordening zodat deze omgevingswet-proof is.</p> <p>Een omzetting van de beleidsneutrale versie is nodig omdat nog niet duidelijk is welke wijzigingen uit de visie volgen. Zodra deze versie gereed is, kan deze in de pre-omgeving van het DSO gezet worden zodat zichtbaar wordt hoe de verordening, wanneer deze op de nieuwe wijze gepubliceerd wordt, eruit ziet.</p>
11	D66	Pagina 25 – Programma Fysieke leefomgeving, hoofdstuk 1.2	Ingang Omgevingswet stond gepland voor 1.1.2021. Is er al meer bekend over een mogelijk nieuwe ingangsdatum?	Op dit moment maakt het ministerie een nadere analyse over de extra tijd die extra nodig is om te komen tot een goede invoering van de Omgevingswet. Op 18 mei vindt er een overleg plaats tussen de minister de koepels, waaronder het IPO. Dit is het eerste moment waarop er mogelijk meer duidelijkheid komt. Er worden verschillende termijnen genoemd, een half jaar, 9 maanden of jaar. In de overleggen heeft Zeeland ingebracht de voorkeur te hebben voor uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een jaar.
12	GL	P25 en 26, hoofdstuk 1.2	In het kader van de ontwikkeling van het digitaal stelsel omgevingswet (DSO) wordt aangegeven dat Zeeuwse overheden gezamenlijk met landelijk druk doende zijn technisch e.e.a. op orde te krijgen. Bij het Omgevingsfestival vernamen we bij monde van een ervaringsdeskundige dat er minstens zoveel zo niet nog meer vooruitgang geboekt dient te worden in gebruikersvriendelijkheid voor minder geletterden, cq. mensen met een beperking. Wordt hier even adequaat aan gewerkt? Is hier sprake van een dusdanige vooruitgang dat ook dit onderdeel van DSO tijdig gerealiseerd kan worden?	<p>Met de omzetting van de verordening worden hier al goede stappen in gezet. De juridische teksten worden omgezet naar eenvoudiger taalgebruik om zo een doorvertaling te maken naar de zogenaamde toepasbare regels, ook wel vragenbomen genoemd. De Omgevingswet vraagt om te werken met taalniveau B1 en om een zoveel mogelijk digitaal toegankelijke content te maken.</p> <p>Landelijk is één van de uitgangspunten bij de ontwikkeling/bouw van het DSO, dat deze moet voldoen aan de (wettelijke) digi-toegankelijkheidseisen. Daardoor wordt er dus rekening gehouden met mensen met een beperking.</p> <p>De Provincie (en andere overheden) leveren informatie/besluiten aan volgens de afgesproken standaarden. Daardoor kan het stelsel aan de betreffende eisen voldoen bij het ontsluiten hiervan. De verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de digi-toegankelijkheidseisen bij het ontsluiten van informatie/besluiten via het DSO, ligt bij het Ministerie van BZK (opdrachtgever van de bouw van het DSO).</p>
13	CU	Pag. 25/26, hoofdstuk 1.2	T.a.v. DSO Omgevingswet: tijdens een werkbezoek van PS aan de RUD werd aangegeven dat de inhoud van het DSO, wat betreft het interactief maken, werken met vragenbomen, visualisering, kaartweergave enz. naar verwachting op 1 januari 2020 (nog) niet (volledig) gerealiseerd zal zijn.	<p>Inmiddels is duidelijk dat ook de landelijke planning voor realisatie van het DSO uitloopt door de coronacrisis. Op 18 mei heeft de minister een volgend overleg met de koepels gepland om tot een nieuwe datum van de inwerkingtreding te komen van de Omgevingswet.</p> <p>Vanuit het IPO is aangegeven dat een goed werkend DSO belangrijk is voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de discussie rondom een nieuwe datum wordt dit punt meegenomen.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>Klopt deze analyse van de RUD? Zo nee, waarom niet?</p> <p>Zo ja, hoe wordt invulling gegeven aan de meermaals door PS uitgesproken ambitie voor een hoog niveau van digitale ontsluiting?</p>	
14	D66	Pagina 68 digitale jaarrekening (pagina 26 pdf)– Kwaliteitskust, hoofdstuk 1.2	Op digitaal innovatief vlak zijn niet alle doelstellingen gehaald. Met name een digitale doorontwikkeling van de Digitale Zeeland Experience heeft niet/onvoldoende plaatsgevonden door ontwikkelingen bij de VVV. Wat is de reden hiervan?	De doorontwikkeling van de Digitale Zeeland Experience heeft onvoldoende plaatsgevonden door de in 2019 ingezette transitie van het VVV op diverse gebieden. De digitale infrastructuur is één van deze transitieprocessen. Op basis daarvan is in de loop van 2019 besloten het verder doorontwikkelen van de Digitale Zeeland Experience (voorlopig) uit te stellen tot het moment dat de transitie voltooid is en er zicht is op een nieuwe structuur voor wat betreft toeristische marketing en promotie. Op dat moment wordt ook een beslissing genomen over de wijze van doorontwikkeling van de genoemde digitale doorontwikkeling.
15	D66	Pagina 64 digitale jaarrekening (pagina 27 pdf)– Goed woon- en werkklimaat, hoofdstuk 1.2	Is het personeelstekort in 2020 opgelost? Worden genoemde acties inmiddels uitgevoerd?	In de tweede helft 2019 is bij de provincie voor het team milieu extra menskracht beschikbaar gekomen. De laatste upgrade volgt in 2020. Er is nu gestart met de uitvoering van werkzaamheden die in voorgaande jaren zijn blijven liggen.
16	CU	Pag. 26/27, hoofdstuk 1.2	<p>Er wordt gesproken over projectnamen als 'SAIL', 'PROFIT' en 'MOVE'.</p> <p>Wat was hun concrete bijdrage (buiten de financiën) voor Zeeland?</p>	<p>De drie Europese projecten (SAIL, PROFIT en MOVE) hebben allen mooie resultaten voor Zeeland opgeleverd:</p> <p>SAIL: Doel is het zoeken van onverwachte combinaties tussen de voor Zeeland belangrijke vrijetijdssector en de gezondheidsindustrie met als gevolg het langer actief en onafhankelijk houden van ouderen, zodat ze minder afhankelijk worden van traditionele gezondheids- en sociale voorzieningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In Zeeland lagen er uitdagingen op vlak van leefbaarheid/behoud voorzieningen, vergrijzing en behoefte om langer zelfstandig thuis te wonen en toekomstbestendigheid toerisme. • De eindmeting en evaluatie kon dit voorjaar door de Coronacrisis niet plaatsvinden en zal nog opnieuw worden ingepland. • Wel zijn in de voorbije jaren in Zeeland diverse pilots uitgevoerd (incl. wetenschappelijke ondersteuning). In Zeeland is kennis en ervaring opgedaan in vier pilots: doorontwikkeling Badstatus Domburg; Ontwikkeling Sportdorp Oostkapelle; Ontwikkeling van Vitaliteitsboulevard Cadzand; Healthy foodchain. Betrokken organisaties in Zeeland waren NV Economische Impuls Zeeland, GGD Zeeland en SMWO/SportZeeland.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				<p>PROFIT: Doel is innovatie bij ondernemers in de toeristische sector te stimuleren. Hiervoor zijn verschillende sporen doorlopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het DNA van deelnemende bedrijven is samen met het DNA van de omgeving onderzocht en op de bedrijven versterkt. • Er is op verschillende manieren onderzoek gedaan naar kennis over de gast en de bruikbaarheid van big data voor ondernemers. • Samen met experts en gasten zijn plannen ontwikkeld voor seizoensverlenging. • De ondernemers van de verschillende landen hebben deelgenomen aan inspiratie trips om ideeën op te doen. • 35 Zeeuwse ondernemers hebben een steuntje in de rug gekregen bij hun innovatieplannen. Het innovatiestarttraject bestond uit coaching door een ervaren adviesbureau, dat resulteerde in een zeer beknopt innovatieplan. Vervolgens hebben de ondernemers dit plan besproken met een panel van experts. <p>MOVE (dit project is nog niet afgerond, loopt tot september 2021): Doel is het inzichtelijk maken van toeristische vervoersstromen en reismotieven én het initiëren van pilots in toeristische vervoersconcepten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met de UGent is een methode ontwikkeld om de vervoersbewegingen van onze gasten te volgen, met als gevolg een schat aan informatie over herkomsten, bestemmingen en reismotieven. Deze gegevens kunnen worden gebruikt voor toekomstige initiatieven maar geven ook een heel mooi beeld van het verblijfspatroon van onze gast, waardoor vermarkting van activiteiten gericht kan plaatsvinden. • Er is een aantal pilotprojecten ontwikkeld om vormen van toeristische mobiliteit aan te bieden. Voorbeelden zijn "Bed and Bike" (een hotelier biedt naast een kamer ook een gratis elektrische fiets aan, zodat de gast zijn auto laat staan, er minder overlast is en de gast een duurzamere vakantie heeft die goed bij het karakter van Zeeland past), "OV-flex" (een meer op de vraag gericht OV-systeem waarbij de gast een OV-rit kan reserveren op tijdstippen die hem/haar uitkomen) en "coaching" (de gast wordt gecoacht in het kiezen van zijn/haar vervoerswijze naar bepaalde bestemmingen, in plaats van de eigen auto). Door de COVID-19 crisis worden deze pilot in de tijd wat opgeschoven, maar gaan zeker door.
17	GL	P27 en 28, hoofdstuk 1.2	Uit paragraaf over de RUD DCMR blijkt paar maal dat bepaalde taken geen doorgang konden vinden vanwege capaciteitsproblemen. Was dat bij de RUD? Of bij de provincie? Wat is/wordt hier aan	Het niet (volledig) doorgaan van sommige werkzaamheden heeft deels te maken met capaciteitstekort bij de provincie, deels bij de omgevingsdiensten. Aan het eind van 2019 is bij de provincie daarvoor extra menskracht beschikbaar gekomen. Het capaciteitstekort bij de omgevingsdiensten werd o.a. veroorzaakt door de overgang van de Brzo werkzaamheden van de RUD Zeeland naar de DCMR. Alsmede door het feit dat uit de evaluatie van het door de RUD

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			gedaan (immers er waren toch frictiekosten vanwege achterblijvend personeel na overgang > hiervoor niet inzetbaar)?	Zeeland gehanteerde pxq systeem blijkt dat sommige kentallen voor de ureninzet op bepaalde producten niet correct blijken te zijn. Het geld dat beschikbaar was om extern menskracht in te huren kon door de RUD Zeeland niet altijd worden ingezet omdat extern die expertise niet beschikbaar was.
18	CU	Pag. 28, hoofdstuk 1.2	Wat houdt beleidscyclus Big Eight VTH+S in?	De beleidscyclus Big Eight VTH+s is een beleidscyclus die van toepassing is op het werk van de Omgevingsdiensten en is beschreven in het Besluit Omgevingsrecht. De cyclus houdt in dat (een deel) van het milieubeleid zoals opgenomen in het Omgevingsplan door Omgevingsdiensten wordt uitgevoerd via een uitvoeringsprogramma. En dat dat programma via monitoring van indicatoren wordt geëvalueerd en dat dat weer aanleiding kan vormen om het milieubeleid aan te passen. En dat is een continue proces.
19	CU	Pag. 29, hoofdstuk 1.2	Gegevens over waterlichamen missen. Zijn er nog steeds geen waterlichamen met een goede kwaliteit? Is er wel perspectief voor verbetering, zodat dit getal ooit van 0 af zal gaan?	Het betreft een samengestelde indicator die op grond van de Kaderrichtlijn Water gebaseerd is op het principe 'one out – all out'. Aangezien niet alle deelfactoren goed scoren, zijn er nog geen oppervlaktewaterlichamen met een goede ecologische kwaliteit en blijft het percentage 0. Voor een deel hangt dit samen met het feit dat er onvoldoende kennis is over de ecologie van brakke wateren. Op basis van onderzoek door de kennisinstituten (Deltares en Wageningen-UR) wordt gewerkt aan heroverweging van de doelen wat waarschijnlijk tot een positiever beeld zal leiden.
20	CU	Pag.30, hoofdstuk 1.2	Einddoel is de omgevingsvisie, vastgesteld in december 2020. Geldt dit nog? Zo niet, wat is de nieuwe planning?	De planning was dat de omgevingsvisie en de daaraan verbonden omgevingsverordening op 1 januari 2021 vastgesteld zou zijn, gelijktijdig met het moment van inwerkingtreding van de omgevingswet. Dat doel is door de Coronacrisis niet langer haalbaar. Voor het proces om te komen tot een gezamenlijke en breed gedragen omgevingsvisie is participatie heel belangrijk. Deze participatie komt teveel onder druk te staan, niet alleen doordat fysieke bijeenkomsten niet mogelijk zijn, maar ook doordat betrokken partijen door de coronacrisis geen gelegenheid hebben om mee te denken en doen. Inmiddels heeft ook het Rijk besloten dat de invoeringsdatum voor de Omgevingswet van 1 januari 2021 niet langer haalbaar is. De verwachting is dat het Rijk ergens in mei zal besluiten over de nieuwe datum voor de invoering van de Omgevingswet. Wij bereiden een statenvoorstel met een nieuwe planning voor de vergadering van juli voor en houden daarbij rekening met het besluit van de minister over het uitstel van de Omgevingswet.
21	GL	P33, hoofdstuk 1.3 Landelijk gebied, natuur en landbouw	23 februari 2020 stond in o.a. De Volkskrant een groot artikel over dat de inzet van subsidies ten behoeve van agrarisch natuurbeheer via bv. Akkerranden Europees – en ook in Nederland – nauwelijks iets bereikt	De subsidies agrarisch natuurbeheer worden in Nederland op aanvraag verstrekt aan de agrarische collectieven en bestaan uit een Europees en provinciaal deel. In onze provincie voert Poldernatuur Zeeland het agrarisch beheer uit. In 2020 wordt de subsidie ingezet voor het beheer van 1055 ha agrarische natuur, waarvan 498 ha op bouwland (akkers), 36 ha op grasland, 498 ha voor droge dooradering (struweel, knotbomen,

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>waar het gaat om vergroting van de biodiversiteit etc., vooral omdat er moeilijk grip op te verkrijgen zou zijn. Kan GS aangeven op welke manier het Zeeuwse deel van deze subsidies verdeeld worden en waar die terecht komen? En heeft zij voor dat deel inzicht in of de beoogde doelstellingen behaald worden?</p>	<p>etc.) en 23 ha langs watergangen. Het agrarisch natuurbeheer wordt uitgevoerd door boeren en is een vergoeding voor de onkosten van het beheer en voor de inkomstenderving van de betreffende oppervlakte.</p> <p>Het collectief houdt via beheermonitoring in de gaten of de beoogde resultaten worden bereikt. De Provincie doet daarnaast aparte beleidsmonitoring van broedvogels in Zeeland. Hierover is in de Natuur rapportage Zeeland 2019 die recent in uw Staten aan de orde is geweest verslag gedaan. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.</p>
22	CU	Pag. 35, hoofdstuk 1.3	<p>Wat betreft de bestrijding van schade veroorzakende soorten: de streefaantallen van ganzen en het schadeniveau, zoals overeengekomen in het Ganzenakkoord, zijn nog niet behaald. Welke bijsturing in het beleid mag worden verwacht, zodat deze doelen wel worden gehaald?</p>	<p>Met ingang van 2019 gelden voor afschot van zomerganzen ruime vrijstellingen, in bijna geheel Zeeland. Dit mede ter verruiming van de afschotmogelijkheden. De effecten van die vrijstellingen moeten nog blijken. Verder worden er, meer dan in het verleden, grote aantallen ganzen gevangen en gedood. Dit is een efficiënte maatregel, waarvan we ook effecten gaan zien. Dit werkt vooral door in de reproductie. De effecten zijn pas op wat langere termijn zichtbaar. Verder is de provincie ook bezig met preventie aan de voorkant middels de gebiedsgerichte aanpak. Hiermee is een onderzoek gedaan in Zeeuws Vlaanderen en zal een praktijkproef volgen. De afgelopen twee jaar is de getaxeerde (en uitbetaalde) ganzenschade licht gedaald. Hoewel de streefaantallen nog niet zijn bereikt laat het bovenliggende doel, schadevermindering, al wel een (licht) positief beeld zien.</p>
23	CU	Pag.40, hoofdstuk 1.3	<p>Qua biodiversiteit staan vooral de Zeeuwse soorten onder druk, andere gaat het soms prima.</p> <p>Welke verantwoordelijkheid ziet GS voor zichzelf als het gaat om behoud van die typisch Zeeuwse soorten?</p> <p>Welke ambities zijn op dat punt gesteld?</p>	<p>In het actieve soortenbeleid werd onderscheid gemaakt in internationaal beschermde soorten en kenmerkende Zeeuwse soorten. Dat wil niet zeggen dat de internationaal beschermde soorten als kustbroedvogels niet typisch Zeeuws zijn. Uit de Natuur rapportage Zeeland 2019 blijkt Zeeland een belangrijke opgave te hebben voor o.a. kustbroedvogels, boerenlandvogels en streekeigen flora waar het niet goed mee gaat. In de natuurrapportage kon nog niet voor alle soortgroepen een trend worden aangegeven, maar zonder volledig te zijn liggen er ook belangrijke opgaven voor insecten, zoals wilde bijen, hommels en (dag)vlinders. Op basis van criteria m.b.t. staat van instandhouding, trends van de soorten en het belang van zeeland als leefgebied van de soorten, worden soorten geselecteerd. Beoogd wordt het keren van de achteruitgang van deze beschermde en bedreigde kenmerkende Zeeuwse soorten. Naast specifieke soortgerichte maatregelen wordt ook gebiedsgericht gewerkt, waardoor meerdere soorten kunnen profiteren van de maatregelen. Op deze manier lopen verschillende projecten. Op bloemdijken worden maatregelen getroffen voor bloemdijkplanten waar insecten en kleine zoogdieren ook van profiteren.</p> <p>Het actieve soortenbudget wordt ingezet aanvullend op o.a. maatregelen via het Natuurnetwerk, het agrarisch natuurbeleid, het provinciaal wegbermbeheer, stikstofmaatregelen en de aanpak voor natuurinclusieve landbouw. De inzet is dat de verschillende beleidsinstrumenten elkaar versterken. De bestaande maatregelen hebben tot positieve resultaten geleid, maar om de negatieve trend te keren van bedreigde soorten zijn blijvende inspanningen noodzakelijk.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

24	CU	Pag. 41, hoofdstuk 1.3	<p>Ruim 90% van de natuur is beleefbaar.</p> <p>Wat betekent dit?</p> <p>Is dit op basis van oppervlak?</p>	<p>In 90% van de gevallen zijn natuurgebieden in Zeeland (onderdeel Natuurnetwerk Zeeland) toegankelijk en beleefbaar via bijvoorbeeld wandel-, fiets- of ruiterspaden. In sommige gevallen (10%) zijn de natuurwaarden van een natuurgebied te kwetsbaar om betreding toe te laten, of is het fysiek onmogelijk om het gebied te betreden. In die gevallen wordt ernaar gestreefd om de gebieden toch zoveel mogelijk te kunnen beleven vanaf de openbare weg, fietspad of bijvoorbeeld een uitkijktoren of observatiehut. (zie Natuurvisie Zeeland 2017-2022 pag. 59 e.v. en nota Natuurbeleving en -branding).</p> <p>Het gaat daarbij om 90% van de gebieden en niet om 90% van het oppervlak.</p>
25	D66	Pagina 46 onderaan: Hoofdstuk 1.4 Regionale economie	<p>Waarom is de keuze gemaakt voor verpakking en landbouw en visserij?</p> <p>Waar bestond de ondersteuning uit en hoe is de lijst met 100 ondernemingen bepaald, kunnen we er een lijst van krijgen?</p> <p>Wat is nu de toegevoegde waarde die is gecreëerd?</p> <p>En er zijn 3 initiatieven gehonoreerd die aan de slag willen met duurzame samenwerking. (ik wil ook wel samenwerken, maar waaraan dan?). Hoe gaan we ze volgen?</p>	<p>De 100 ondernemingen zijn de fysieke investeringen. In verband met privacy kunnen deze niet openbaar gemaakt worden.</p> <p>Met samenwerking wordt bedoeld de POP regeling samenwerking voor innovatie. Hiervoor zijn 5 projecten gehonoreerd die samenwerking tussen alle Zeeuwse landbouwpartijen omvatten. Een paar voorbeelden zijn Duurzaam Fruittelen, waarbij de Zeeuwse adviesorganisaties alle Zeeuwse fruittelers gaan adviseren over duurzame bedrijfsontwikkeling naast Loverendaele die een kenniscentrum voor biologische teelt gaan oprichten en het initiatief van o.a. Rusthoeve, Delphy en Zeeuws Landschap om strokenteelt in Zeeland nader te gaan onderzoeken. Dit zin allemaal voorbeelden van grote samenwerkingsconsortia die zonder de ondersteuning niet van de grond zouden zijn gekomen.</p>
26	GL	P47, hoofdstuk 1.4	<p>Vindt er vanuit het Bestuurlijk Platform Visserijoverheden ook structureel overleg plaats met de (Zeeuwse) kleine visserij (de fractie van GroenLinks hoort vanuit die groep dat hun belangen niet altijd overeenstemmen met de hier aangehaalde onderdelen van de sector; vandaar de vraag of en zo ja op welke manier hun belangen aan de orde komen in dat Platform)?</p>	<p>Het Bestuurlijk Platform Visserijoverheden is een overlegplatform van regionale overheden die betrokkenheid hebben bij het visserijcluster. Op ad-hoc basis wordt gesproken met visserijorganisaties en/of landelijke en Europese politici. Visserijorganisaties zijn dus niet structureel aanwezig bij deze vergaderingen. Wel staat het hen vrij via het secretariaat aan te geven dat behoefte bestaat aan overleg met het BPV in welke vorm dan ook. In het (recente) verleden is overigens meerdere malen gesproken met NetVISwerk, de landelijke organisatie die de kleine kustvissers vertegenwoordigt.</p>
27	GL	P51, hoofdstuk 1.4	<p>Zijn/worden de prestatieafspraken met Switch voor duurzaamheid in Zeeland (als onderdeel van ZB Planbureau/Bibliotheek) ook betrokken bij de toekomst van de herziening</p>	<p>In het werkplan en begroting van ZB wordt het activiteitenpakket van voorheen Switch expliciet en separaat vastgelegd.</p> <p>De ontwikkelingen rond het Planbureau zijn niet van invloed op de (positionering van de) activiteiten van Switch binnen de ZB.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			van de ZB of blijft zij een eigen organisatie met eigen prestatieafspraken/subsidies?	
28	D66	Pagina 53, hoofdstuk 1.4	Bestaat er bij de provincie zicht op hoe subsidienten de samenwerking met de provincie en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bij het indienen en afrekenen van subsidies ervaren? En zo ja, wat gebeurt er met deze inzichten?	Er wordt voor meerdere Europese subsidieprocessen samengewerkt tussen RvO, Provincie en subsidieaanvragers. Ervaringen van individuele subsidieaanvragers vormen continu input voor de provincie om mogelijke verbeterpunten in de samenwerking met RvO te bespreken en om te onderzoeken of mogelijkheden voor subsidieaanvragers kunnen worden verruimd.
29	GL	P53, hoofdstuk 1.4	Twee keer per jaar zouden PS een ERAC-rapport toegestuurd krijgen met informatie over de voortgang van interregprojecten als Vlaanderen-Nederland en Twee Zeeën. Misschien hebben wij iets gemist, maar de laatste lijkt alweer meer dan een jaar geleden. Klopt dit? Zo nee, kan dan a.u.b. aangegeven worden waar de laatste rapportage gevonden kan worden?	De inventarisatie vindt 2 maal per jaar plaats. De inventarisatie met peildatum 1 september 2019 is abusievelijk niet geagendeerd. Zeer recent is de inventarisatie met peildatum 1 maart 2020 verschenen. U ontvangt zo spoedig mogelijk beide inventarisaties zodat u volledig op de hoogte bent van de stand van zaken van de Europese programma's periode 2014 - 2020. Daarnaast zullen wij u op 9 juni as mondeling (Zicht op beleid) informeren over de onlangs vastgestelde (en ter informatie toegestuurde) Regionale Innovatie Strategie voor de komende programmaperiode 2021 - 2027. Tijdens deze bijeenkomst zullen wij tevens ingaan op de resultaten van de meest recente inventarisatie.
30	VVD	55 PDF Jaarrekening, hoofdstuk 1.4	Bij het kopje ontwikkelen ICT en data ten behoeve van concrete activiteiten in het kader van aanvalsplan arbeidsmarkt wordt gesteld dat het inzetten van mogelijkheden ICT en Data bij elk van de drie pijlers van het aanvalsplan arbeidsmarkt meer tijd vergt. Kan aangegeven worden waarom dit meer tijd vergt en wanneer verwacht wordt dat deze instrumenten wel beschikbaar zijn?	Er wordt al veel gebruik gemaakt van ICT en data en dat zal vermoedelijk alleen maar toenemen. Met deze zinsnede is bedoeld te zeggen dat ICT en Data geen einddoelen zijn, maar constant bijgesteld een aangepast moeten worden. Zeker als het gaat om samenwerkingsverbanden (zoals de Zeeuwse arbeidsmarktaanpak) waarbij de deelnemende partijen verschillende eigen systemen en applicaties gebruiken. Het is dan een voortdurende zoektocht naar een verantwoorde manier voor het uitwisselen van informatie en gegevens Ook het integreren van systemen of het samen opzetten van een nieuwe applicatie vraagt veel tijd, zowel in voorbereiding als in de realisatie.
31	CU	Pag. 59, hoofdstuk 1.4	We kiezen als einddoel bij wie we bevragen een magere 6 voor wonen en werken in Zeeland. Zouden we ons niet beter focussen op een doelgroep die vanwege rust, ruimte, gemoedelijkheid, gemeenschapszin, enz. een 8 tot 10 hiervoor geeft? Dus niet onszelf neerzetten als 'tobber' tegenover de	De magere 6 was een streefdoel in het kader van het onderzoek van het NBTC. Dat betreft een eindscore op basis van een uitgebreid onderzoek onder een grote groep. In dat onderzoek zou een 6 al een aardig goede score voor Zeeland zijn, dat zou betekenen dat we op de goede weg zitten. Het is dus ook niet zo dat we onszelf neerzetten als een tobber, maar dat anderen ons een mager cijfer geven. Het Zeeuwse imago is minder florissant dan we graag zouden zien. Daarom wordt nog steeds krachtig ingezet op het versterken van de Zeeuwse regiomarketing

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			Randstad, maar als 'topper' vanuit onze kracht?	
32	CU	Pag. 59, hoofdstuk 1.4	De Innovatie index is in plaats van gestegen naar boven de 0,470 verder weggezakt naar 0,419. Blijkbaar schiet de aanpak te kort. Hoe gaan we deze daling keren? Aan welke knoppen kunnen we draaien?	Het Regional Innovation Scoreboard EU is gebaseerd op 17 indicatoren. Zo scoort Zeeland relatief goed op 'een leven lang leren' en zwak op 'R&D uitgaven in de publieke sector'. De meeste indicatoren zijn moeilijk direct beïnvloedbaar zoals aantal wetenschappelijke publicaties, R&D van bedrijven, patenten, design applicaties etc. Met onze inzet op K&I netwerken, Campus Zeeland, het werk van Impuls en Dockwize proberen we de innovatie index positief te beïnvloeden. Over de periode 2011-2019 is de prestatie in Zeeland met 2.1% gestegen en zijn we in de EU opgeklommen tot een zogenaamde 'Moderate + Innovator'.
33	CU	Pag. 60, hoofdstuk 1.4	Erg jammer dat er geen cijfers zijn van 2019. Was dat niet eerder te voorzien? En hebben we geen cijfers van iets als een uitgaande pendel? Wanneer komt de Economische Atlas weer?	Cijfers komen soms met enige vertraging beschikbaar. Inmiddels zijn deze wel grotendeels beschikbaar. Hierbij de aanvullende gegevens 2019 met betrekking tot de trendindicatoren: <ul style="list-style-type: none"> • Beroepsbevolking – 196.000 • Saldo in- en uitgaande pendel - -18.000 • Hoog opgeleide beroepsbevolking – 53.000 • Spanningsindicator vraag/aanbod arbeidsmarkt – 4,35 • Huishoudensinkomen – 40.000 Er is voor gekozen om het saldo in- en uitgaande pendel op te nemen in de tabel met indicatoren, dus de inkomende pendel minus de (grotere) uitgaande pendel. ZB Planbureau ontwikkelt op dit moment een zogenaamd Dashboard Economie (feiten en cijfers Zeeuwse economie) analoog aan het Dashboard Zeeuwse Arbeidsmarktmonitor.
34	CU	Pag. 60, hoofdstuk 1.4	De indicatoren voor waardering Imago wonen en werken, evenals die voor Recreatie & toerisme zijn niet meer beschikbaar. Hoe wordt het effect van beleid als 'Zichtbaar Zeeland' in de toekomst objectief inzichtelijk gemaakt?	Het meten van de waardering van het imago is een complexe aangelegenheid. Het is niet eenvoudig om objectieve cijfers te krijgen. Daarom vinden we het jammer dat dit meerjarige onderzoek is gestopt. Momenteel wordt gewerkt aan het opnieuw organiseren en inrichten van de regionale gebiedsmarketing voor Zeeland. In dat kader wordt ook bekeken hoe gemeten kan worden of de activiteiten voldoende effect hebben.
35	CU	Pag. 62, hoofdstuk 1.5 Regionale bereikbaarheid en leefbaarheid	Het ontbreekt ons bepaald niet aan speerpunten op leefbaarheid. Hoe gaan we toetsbaar maken wat daadwerkelijk bijdraagt aan meer inwonerstevredenheid?	Het meten van effecten van overheidsinzet heeft aandacht binnen het programma. In het kader van Brede Welvaart wordt monitoring van provinciale inzet op Leefbaarheid in 2020/2021 opgezet. Ook de Staat van Zeeland geeft indicaties over burgers tevredenheid.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

36	CU	Pag. 63, hoofdstuk 1.5	Waar en wanneer mogen PS SMART-doelstellingen verwachten als kader en vertrekpunt voor het proces van ontwikkeling van SMART-mobility?	<p>Voor het project Smart mobility onderwijs Zeeland, onderdeel van het uitvoeringsprogramma Regionale bereikbaarheid, is doel om via verzameling van mobiliteitsdata meer inzicht te verwerven in de reizen die studenten maken naar school, stage, werk en vrijetijdsbesteding. Met deze inzichten willen we de mobiliteit slimmer organiseren, zodat het aanbod beter aansluit op de vraag. Informatie hierover is gedeeld in de PS informatiebijeenkomst op 6 december 2019.</p> <p>Uit de vraagstelling lijkt u hier echter niet naar te vragen, maar bent u benieuwd naar de toekomstige doelstellingen van de opgave Slimme Mobiliteit. In de notitie netwerksturing Slimme Mobiliteit, behandeld in de commissie op 14 februari 2020 en in PS op 13 maart 2020, is een planning weergegeven wanneer PS richtinggevende keuzes kan maken, kaders kan stellen en de regionale mobiliteit strategie kan vaststellen. In verband met de beperkingen die de coronacrisis met zich mee brengt, zal deze oorspronkelijke planning worden aangepast. In deze stappen zullen de doelstelling stap voor stap concreter worden bepaald en worden vastgesteld.</p>
37	CU	Pag. 64, hoofdstuk 1.5	<p>Vraag bij "Voor functionele verplaatsingen mag de reistijd niet te lang zijn": wat wordt bedoeld met "te lang"?</p> <p>Wanneer is de reistijd te lang en wanneer snel genoeg?</p> <p>Is er een categorisering per locatie, is er bijvoorbeeld verschil tussen wat "te lang" inhoudt wanneer een reiziger vertrekt vanuit een afgelegen buitengebied, dan wel vanuit een stedelijke omgeving?</p>	<p>Daar is geen exacte norm voor. We streven bij het wegverkeer naar 'onbelemmerde doorgang', dus geen structurele congestiepunten, uitgaande van de Dit uiteraard geldende maximum snelheden. Er is daarbij geen differentiatie naar gebieds- of locatietype.</p>
38	VVD	69 PDF, hoofdstuk 1.5	Kan bij de opsomming van de projecten wegeninvesteringsprogramma 2019 aangegeven worden welke projecten niet gerealiseerd zijn, wat daarvan de reden is en wat de actuele planning voor realisatie is?	<p>Van de lijst op blz. 69 zijn in 2019 de projecten Industrieweg, fietstunnel Maintenance Value Park, N253 rotonde St. Anna ter Muiden en N286 fietspad St Maartensdijk (ontbrekend deel) gerealiseerd. De overige projecten zijn in verschillende fasen van voorbereiding, waarbij het tempo in een aantal gevallen achterblijft bij de planning. Als voorbeeld de 3e fase Recreatieverdeelweg, waar sprake is van vertraging door de stikstofproblematiek.</p>
39	CU	Pag. 74, hoofdstuk 1.5	Betekent een vraaggerichte invulling van de concessie dat niet alleen wordt gekeken naar verbindingen kunnen worden verminderd of geschrappt, maar dat er ook wordt gekeken naar robuuste vraag is naar nieuwe/snellere verbindingen, los van snelle buslijnen over de grenzen?	<p>Ja. Het is aan Connexxion om zowel het aanbodgerichte kernnet, dat voorgeschreven busverbindingen bevat, als het toegevoegde vraagafhankelijke kern-, spits-, toeristen- en scholierenet qua lijnvoering en frequentie af te stemmen op de vervoervraag.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

40	CU	Pag. 74, hoofdstuk 1.5	<p>Connexxion moet nog data leveren voor de beoordeling van de vraaggerichtheid.</p> <p>Klopt het dat vraag hier wordt ingevuld als "het aantal reizigers van Connexxion"?</p> <p>Zo ja, hoe wordt de vraaggerichtheid beoordeeld op plaatsen/onder reizigers die nu geen/weinig/onvoldoende gebruik kunnen maken van een verbinding met Connexxion of andere aanbieders, maar die wel degelijk behoefte hebben aan een (betere/snellere) verbinding?</p>	<p>Voor de vraaggerichtheid kijkt Connexxion inderdaad naar de data over het aantal instappers. Voorafgaand aan een nieuwe dienstregeling stelt Connexxion een vervoerplan op. Dat bevat een evaluatie en analyse van de vervoervraag en het aanbod van het afgelopen dienstregeling jaar en beschrijft eventuele wensen van (potentiële) klantgroepen. Uiteraard kijkt Connexxion ook naar verwachte toekomstige reisbehoeften van reizigers. Daarmee legt Connexxion verantwoording af van voorgenomen wijzigingen in de lijnvoering van de bestaande dienstregeling.</p>
41	CU	Pag. 74, hoofdstuk 1.5	<p>Er is inzet op 2 á 3 snelle buslijnen. Aan welke verbindingen (tussen of vanaf welke plaatsen in Zeeland) wordt met name gedacht?</p>	<p>Connexxion heeft eerder gekeken naar de mogelijkheden om lijn 133 te versnellen en is in het kader van het op te stellen vervoerplan 2021 gevraagd om opnieuw een paar andere lijnen te onderzoeken. Welke lijnen dat worden is aan Connexxion zelf, omdat Connexxion de ontwikkelfunctie heeft.</p>
42	PvdA	77 pdf, hoofdstuk 1.5, doelstelling: Ruimtelijk kwaliteit versterken	<p>De 8e ronde PIW is succesvol uitgevoerd. Het aantal verduurzaamde sociale huurwoningen is door de PIW toegenomen. Het aantal sociale huurwoningen is hierdoor wel afgenomen (van 202 naar 162).</p> <p>– Hoe verhoudt deze verlaging zich volgens GS tot de vraag naar sociale huurwoningen?</p>	<p>De Provincie Zeeland en de Zeeuwse gemeenten hebben in 2019 gezamenlijk opdracht gegeven aan Bureau STEC voor onderzoek naar de kwalitatieve vraag naar woningen in Zeeland. Dit heeft geleid tot het Kwalitatief Woononderzoek Zeeland (KWOZ).</p> <p>Het KWOZ geeft aan wat de huidige stand van de Zeeuwse woningvoorraad is en hoe deze zich verhoudt tot de toekomstige behoefte. Daarbij is de behoefte zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin in beeld gebracht.</p> <p>Uit dit onderzoek blijkt dat ruim 5.600 woningen in kwetsbare woningsegmenten zitten waar ook overschotten ontstaan. Het sociale huursegment is één van deze woningsegmenten. Door de sterk toenemende vergrijzing en een daling in het aantal huishoudens jonger dan 65 jaar met een laag inkomen, ontstaan de komende 10 jaar forse overschotten in het segment grondgebonden sociale huurwoningen. Daarbij gaat het veelal om kleinere woningen met een lage energieprestatie. Tegelijkertijd ontstaat een relatief grote vraag naar appartementen/ nultredewoningen in de sociale- en vrijesectorhuur. Voor het sociale huursegment wordt voor de komende 10 jaar een overschot van 3.570 grondgebonden sociale huurwoningen verwacht, tegenover een tekort van 3.155 sociale huur appartementen/nultredewoningen. Per saldo ontstaat een overschot van ruim 400 sociale huurwoningen.</p> <p>De projecten uit de 8e ronde PIW sluiten hierbij aan. Dit zijn vooral kleinere sociale huurwoningcomplexen van 4 – 16 woningen in kleinere dorpen, die gebouwd zijn tussen 1922 en 1968. Het merendeel hiervan zijn kleine en verouderde seniorenwoningen. In de projecten wordt</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				<p>een kleiner aantal woningen teruggebouwd, meestal 2 – 6 minder dan het oorspronkelijke aantal. Deze woningen zijn ruimer, levensloopbestendig en Nul op de Meter (NoM). De nieuwe woningen zijn zowel geschikt voor gezinnen als voor ouderen.</p>
43	PvdA	79 pdf, hoofdstuk 1.5. doelstelling: Maatschappelijk initiatief versterken	<p>Jongeren zijn geïnteresseerd om over Zeeuwse vraagstukken mee te praten. In 2019 is een pilot jongerenparlement voorbereid. Uitvoering in 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hoe worden PS bij deze pilot betrokken? – Is uitvoering in 2020 nog realistisch? 	<p>De Provincie Zeeland vindt het belangrijk dat jongeren meedenken en beslissen over Zeeland. Dit doen we door jongeren -via het jongeren netwerk Jouw Zeeland- te raadplegen bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. Door de jaren heen zien we het aantal deelnemers aan de denktankbijeenkomsten van Jouw Zeeland steeds verder afnemen en komen veelal dezelfde jongeren. We willen daarom minder tijd steken in de losse denktankbijeenkomsten en meer tijd investeren in de samenwerking met het onderwijs en de binding van jongeren aan Zeeuwse thema's door de oprichting van een jongerenparlement. Door een tweedaags jongerenparlement te organiseren ontstaat een combinatie van een denktankbijeenkomst en een debat. Door een frisse, aantrekkelijke opzet willen we het voor een dwarsdoornede van Zeeuwse jongeren aantrekkelijk maken om over Zeeuwse inhoudelijke thema's mee te praten. Jongeren maken zo kennis met politiek in algemene zin en democratie. Betrokken ambtenaren/GS leden nemen door deelname kennis van de uitkomsten. Uitvoering van de pilot jongerenparlement was voorzien in september 2020, maar vanwege het coronavirus is dat niet haalbaar. Dit is getoetst bij een aantal docenten uit het Voortgezet Onderwijs. De pilot zal, afhankelijk van de ontwikkelingen, in 2021 georganiseerd worden. Begeleiding wordt verzorgd door een extern bureau.</p> <p>Na de pilot volgt een evaluatie hoe richting toekomst het jongerenparlement vorm te geven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huidige aanpak continueren en twee keer per jaar een parlement te organiseren, waardoor nog meer jongeren mee kunnen praten over Zeeuwse thema's. - Opzet door ontwikkelen door het jongerenparlement als adviesorgaan in te zetten en bijvoorbeeld een advies over Zeeuwse thema's te laten geven aan PS.
44	GL	P82, hoofdstuk 1.5	<p>Uit alle programma's blijkt dat de begroting van de hoeveelheid ambtelijke inzet vrijwel altijd volledig overeenkomt met hetgeen hier daadwerkelijk aan uitgegeven is. Complimenten. Echter alleen bij het programma van mobiliteit (hfdst 5) wijkt dit fors af. Er staat wel enige uitleg op pagina 201, maar dit werkt niet verhelderend (genoeg) voor de fractie van GroenLinks. Is die inzet nu geactiveerd en betaald door derden? Of is die juist nog niet geactiveerd en schuift die op? Waarom?</p>	<p>Interne uren die direct gerelateerd zijn aan investeringen dienen voortaan conform de verslaggevingsvoorschriften (BBV) te worden geactiveerd. Dit betekent boekhoudkundig een andere wijze van verwerken van de directe salariskosten, die betrekking hebben op deze investeringskredieten (voornamelijk bij Regionale bereikbaarheid en leefbaarheid, hoofdstuk 1,5). Hierbij is er geen sprake van uitbreiding van formatie of extra salariskosten.</p> <p>Om dit mogelijk te maken wordt er via het statenvoorstel bij de jaarrekening een investeringskrediet ingesteld waarop de kosten van de directe uren worden verantwoord (de activering van deze directe uren). Er wordt ook een daarbij behorende bestemmingsreserve ingesteld. Via de bestemming van het resultaat wordt het saldo van dit krediet toegevoegd aan de dekkingsreserve afschrijvingen apparaatskosten.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				<p>Op deze manier behoeven niet alle investeringskredieten verhoogd te worden met de directe uren maar hebben we daar één krediet voor.</p> <p>(zie ook het statenvoorstel jaarstukken 2019)</p>
45	SGP	89, 94, hoofdstuk 1.7 Bestuur	<p>Samenwerking met Friesland kleurt Oranje. Wat is hier de reden van en welk concreet vervolg is er dit jaar voorzien? Hoe gaat PS hier (meer) onderdeel van worden?</p>	<p>De belangrijkste reden dat de samenwerking in oranje is aangegeven is dat in 2019 de voorgenomen opstart van de werkgroep klimaatlandschappen vertraging heeft ondervonden. In 2020 is deze werkgroep alsnog gestart. Het ligt in de bedoeling dat ook in 2020 weer twee bijeenkomsten van de kopgroep plaatsvinden. Hoewel juist voor de samenwerking met Fryslân en BZK de persoonlijke ontmoetingen van groot belang zijn, die juist nu erg bemoeilijkt worden, verwachten we verdere resultaten van de werkgroepen rond de “doemeecratie” en het Rijksvastgoedbedrijf. Voornemens zoals uitwisseling/bezoeken van VZG/VFG, provinciehoofdsteden, strategienetwerken en provinciale directie staan on hold.</p>
46	SGP	93, hoofdstuk 1.7 Bestuur	<p>Rapport #Hoedan? Opstellen van visie kost blijkbaar moeite bij aantal gemeenten/regio's. Hoe kan dit proces soepeler verlopen zodat samenwerkingskracht in Zeeland nog meer handen en voeten krijgt?</p>	<p>De regio's De Bevelanden/Tholen en Zeeuws-Vlaanderen ontwikkelen beide een regiovisie. Schouwen-Duiveland zal dit jaar een visie op samenwerking opstellen. De Walcherse gemeenten werken op een aantal terreinen samen maar werken niet aan een gezamenlijke visie. Wij blijven het opstellen van regiovisies stimuleren door het telkens te agenderen in overleggen en te laten zien dat met een regiovisie een betere borging van de regionale belangen in het provinciale beleid kan worden bewerkstelligd.</p>
47	CU	Pag.94, hoofdstuk 1.7 Bestuur	<p>De TF-RIEC is actief tegen ondermijning. De coronacrisis geeft criminelen de kans om hun greep op de bovenwereld enorm te vergroten door noodlijdende bedrijven op te kopen.</p> <p>Wat is ons antwoord daarop?</p>	<p>Algemeen: Ter beperking en voorkoming van ondermijnende criminaliteit als gevolg van het Coronavirus heeft TF RIEC:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een kernteam COVID-19 opgesteld. Dit team inventariseert, in nauwe samenwerking met o.a. de Veiligheidsregio, actuele signalen en ontwikkelingen. TF RIEC brengt in samenwerking met de partners in kaart waar criminelen in deze tijd van 'Coronacrisis' 'voet' aan de grond probeert te krijgen. - Een COVID-19 monitor opgesteld en beschikbaar gesteld aan de partners. Dit product is er gericht op het verkrijgen van meer inzicht in de problematiek, de impact en mogelijke handelingsperspectieven. De monitor komt tot stand door het zorgvuldig bundelen en verwerken van landelijke- en regionale publicaties, online onderzoek, interne TF RIEC BZ producten, interviews en raadpleging binnen het TF RIEC BZ partnernetwerk. <p>Opkoop noodlijdende bedrijven door criminelen: Indirect. De overheid heeft voor noodlijdende bedrijven en ondernemingen de TOZO (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) ingesteld. De TF-RIEC BZ is bezig met het identificeren van misbruik door katvangers, adviesbureaus en dekmantelbedrijven. Het overbruggingskrediet moet door bedrijven bij de gemeenten worden aangevraagd. Om gemeenten te helpen bij het voorkomen van grootschalige</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				misbruik van de regeling door criminelen stelt de TF-RIEC factsheets op aan de hand waarvan gemeente controles uit kan voeren en alert kan blijven op bijzonder omstandigheden.
48	GL	P96, hoofdstuk 1.7 Bestuur	Opkomstpercentage PS2019 staat in de ene tabel als zou dat 59,5 procent zijn voor Zeeland en in de tabel daaronder 59,15%. Hoe is dit verschil te verklaren? En/of wat is het juiste getal?	59,15% is het juiste percentage
49	GL	101, hoofdstuk 1.8 Klimaat en energie	Op en rond deze pagina over Klimaat en Energie staan veel oranje vierkantjes. Vaak blijkt iets (nog) niet gerealiseerd omdat het Waterschap achterloopt op schema, bijvoorbeeld rond de monitoring op waterkeringen of het terugdringen van regionale wateroverlast. Wat is/zijn de hoofdreden(en) van deze vertraging? En kan aangegeven worden of dit een structureel karakter kent of dat dit in de loop van 2020 is opgelost?	Hoofdrede(n)en zijn de beschikbare personele inzet, de hoge kosten van de maatregelen en het feit dat grondverwerving op basis van vrijwilligheid geschiedt. Gemiddeld genomen is nu ca. 60% van de doelen gerealiseerd. Tot en met 2027 moet nog circa 40% gerealiseerd worden. Afgezet tegen de gerealiseerde voortgang over de afgelopen jaren en de beschikbare en benodigde middelen zijn deze cijfers voor GS aanleiding geweest per brief haar zorg uit te spreken over de haalbaarheid van de eindtermijn. Het DB van het waterschap heeft hierop aangegeven nog steeds de intentie te hebben om het gebied voor 100% op orde te brengen, maar daarbij de verhouding kosten en baten kritisch te bezien.
50	SGP	101, 102, hoofdstuk 1.8	Maatregelen waterkwaliteit/water. De voortgang/resultaat kleurt wel veel oranje hier ofwel uitvoering maatregelen lopen achter. Wat is de huidige stand van zaken en/of hoe kan het verbeterd worden?	Zie antwoord (vraag 49) GL 101, hoofdstuk 1.8. Versnelling is mogelijk door meer personele inzet, een hoger investeringsvolume en/of minder vrijblijvendheid bij grondverwerving. Dit wringt met de keuzes met betrekking tot lastendrukontwikkeling en vrijwilligheid.
51	SGP	106, hoofdstuk 1.8	Voortgang zoet water. Inmiddels is de startnotitie er. Kleurt dit punt in de huidige situatie groen?	Nee, de startnotitie is er inderdaad, maar de concrete uitvoering van de in de stukken genoemde acties, loopt achter op schema. De startnotitie kan er wel voor zorgen dat de voortgang van de genoemde acties versneld kan worden, doordat er via het groot project meer focus komt. Zowel intern als bij externe partners.
52	SGP	107, hoofdstuk 1.8	Wat is de status van de afbouw TTC?	PS is schriftelijk op de hoogte gehouden van de status van het TTC.
53	CU	Pag. 112, hoofdstuk 1.8	De indicatoren van 2019 voor de energietransitie ontbreken in het geheel, terwijl juist deze opgave goed te kwantificeren is (!)	Ten tijde van het schrijven van de jaarstukken waren de cijfers nog niet geactualiseerd beschikbaar.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			Wat is er mis gegaan en hoe worden we alsnog geïnformeerd?	
54	D66	Pagina 314 digitale jaarstukken, Hoofdstuk 1.8	Uitvoering maatregelenprogramma Kaderrichtlijn Water loopt achter. Wat is hiervan de oorzaak?	Zie antwoord GL 101 (vraag 49), hoofdstuk 1.8. Versnelling is mogelijk door meer personele inzet, een hoger investeringsvolume en/of minder vrijblijvendheid bij grondverwerving. Dit wringt met de keuzes met betrekking tot lastendrukontwikkeling en vrijwilligheid.
55	D66	Subdoel, pagina 314 digitale jaarstukken, Hoofdstuk 1.8	We realiseren projecten met o.a. getijdenenergie – Welke projecten worden hier bedoeld? Wat is de stand van zaken m.b.t. Tital Technologie Center Grevelingen?	PS is schriftelijk op de hoogte gehouden van de status van het TTC.
56	PvdA	115, paragraaf 1.9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Weeffout provinciefonds. In 2018 en 2019 (en ook nog in 2020) is een aanvullend bedrag van € 6,7 miljoen vanuit het provinciefonds ontvangen. Dit ter compensatie van een weeffout binnen de verdeling van gelden vanuit het provinciefonds. In de Voorjaarsnota 2020 lezen we dat, onder voorbehoud van besluitvorming, vanaf 2021 de aanvulling vanuit het provinciefonds structureel die € 6,7 miljoen wordt. – Is onze conclusie juist?	Niet helemaal. In de voorjaarsnota op pagina 37 is het volgende vermeld: “De uitkomst is dat in IPO-verband is ingestemd met de voorkeursvariant voor in ieder geval 2 jaar, en daarna, indien de herijking dan nog niet geëffectueerd is, deze afspraak te continueren. Formeel dienen de Staten van de provincies nog in te stemmen met deze afspraak.” Dit houdt in dat de andere provincies rechtstreeks (buitenom het provinciefonds) via het IPO aan de Provincie Zeeland bijdragen. Vooralsnog rekenen we deze bijdrage wel structureel door in onze provinciale begroting. Zie pag. 37 en 47 van de Voorjaarsnota. Indien de effecten van de herijking anders uitpakken, dan zal dit t.z.t. via de uitkomsten van de provinciefondscirculaires aan uw Staten worden voorgelegd. Er is geen garantie dat dit na de herijking € 6,7 miljoen blijft.
57	FVD	116, paragraaf 1.9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Hoe komt het dat de post Opcenten jaarlijks bij de rekening naar boven moet worden bijgesteld? Hoe komt het dat de post Provinciefonds jaarlijks bij de rekening naar boven moet worden bijgesteld?	De opcenten kennen een grillig verloop over het jaar. Een exacte inschatting maken gedurende het jaar is moeilijk. De werkelijke afwijking bedraagt € 52.000 op € 45.025.000 aan inkomsten; oftewel 0,12%. De jaarlijkse decembercirculaire kan niet meer verwerkt worden in een begrotingswijziging zodat de wijzigingen uit de decembercirculaire verklaard moeten worden in de jaarrekening. Zie ook pagina 203.
58	SGP	116, paragraaf 1.9.1 Algemene	Post 900106 Onvoorzien. Graag een toelichting op de getallen en de reden van de forse verschillen. Wat gebeurt hier precies?	Deze toelichting staat op pagina 203. En op pagina 19 van het accountantsrapport wordt met betrekking tot deze doelstelling opgemerkt dat slechts een bate van € 387k eerder verantwoord had moeten en kunnen worden.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

		dekkingsmiddelen en onvoorzien		
59	FVD	121, paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen Er wordt in de provincie Zeeland geen precariobelasting geheven. Waarom maakt de Provincie geen gebruik van deze mogelijkheid?	In 2016 heeft de Provincie voor een aantal activiteiten leges ingevoerd. We hebben toen gekeken waar andere provincies leges voor in rekening brachten. Binnen provincies is het niet gebruikelijk precariobelasting te heffen. In 2021 vindt een evaluatie plaats van onze legesverordening, wij zullen dan ook onderzoeken of het heffen van precariobelasting mogelijk, haalbaar en uitvoerbaar is.
60	FVD	121, paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Klopt het dat de 1 opcent een opbrengst geeft van € 500.000?	Voor 2019 is dat voor Zeeland ongeveer juist; € 45 miljoen inkomsten met een opcenten tarief van 89,1 = € 505.331. Dit bedrag is ook afhankelijk van aantal en gewicht van de auto's.
61	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen Deze stijging, € 38 mln., wordt met name veroorzaakt door de stijging van het opcenten tarief. Hoe kan er een stijging zijn via het opcenten tarief als dat tarief gelijk blijft?	Bedoeld wordt een stijging van € 3,8 mln. In 2018 was het tarief 82,3 opcenten en in 2019 89,1. Dit is de grootste verklaring voor het verschil aan inkomsten tussen 2018 en 2019 met daarnaast een toename van aantal auto's en gewicht van de auto's, zie blz 122.
62	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: De stijging van de opcenten van 2018 op 2019 bedroeg 9,2%. Hiervan is 0,6% toe te rekenen aan de stijging van het aantal auto's en 0,3% aan de winsttoename. Klopt deze conclusie?	Nee. De stijging bedroeg 6,8 opcenten. 6,8 opcenten ten opzichte van 82,3 opcenten betekent een stijging van 8,3%. De inkomsten stegen van € 41.219.787 naar € 45.025.091. Een stijging van 9,2%. De toename van 9,2% wordt verklaard door een opcenten stijging van 8,3%. De overige 0,9% wordt verklaard door een toename van het aantal auto's (0,6%) en toename van het gemiddelde gewicht per auto (0,3%).
63	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Waar komt die 9,3% - 0,6% - 0,3% = 8,2% dan vandaan?	Zie reactie vraag 62
64	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Klopt het dat de begrote inkomsten aan opcenten over de periode 2011-2019 met 30 % zijn gestegen?	Nee, dat klopt niet. De geraamde inkomsten na wijziging zijn gestegen van € 30,7 in 2011 naar afgerond € 45 miljoen in 2019, een stijging van 46.66 %
65	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Klopt het dat de gerealiseerde inkomsten aan opcenten over de periode 2011-2019 met 35,5 % zijn gestegen?	Nee dat klopt niet. De inkomsten zijn gestegen van € 30,68 miljoen naar € 45 miljoen. Een stijging van € 14,3 miljoen. Een stijging van 46,67%.
66	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Waarom liggen de in rekening te brengen tarieven van leges en	Hoewel het tarief niet kostendekkend is valt uit de volgende site op te maken dat Zeeland al veruit het hoogste tarief heeft van alle provincies. Wij willen niet nog meer afwijken dan we nu al doen door deze tarieven nog verder te verhogen.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			grondwaterheffing structureel substantieel beneden de kostprijs?	https://www.ostraka.nl/Ondernemer/Milieuheffing/Provinciale_grondwaterheffing.html
67	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Waarom is het profijtbeginsel t.a.v. de leges en de heffingen geen uitgangspunt?	Het profijtbeginsel is wel het uitgangspunt. Individuele aanvragers of bedrijven die een dienst van de Provincie afnemen betalen leges of heffingen.
68	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Klopt het dat de grondwaterheffing wordt geheven over het onttrokken aantal kubieke meters water?	In de Grondwaterheffingsverordening Provincie Zeeland 2010 staat bij artikel 5 de heffingsgrondslag https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Zeeland/63803/CVDR63803_9.html
69	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen Uit berichten van het waterschap blijkt dat de er een substantieel aantal beregeningsinstallaties zijn bijgekomen. Waarom heeft dit niet geleid tot een hogere opbrengst van de grondwaterheffing?	Conform de Grondwaterheffingsverordening Provincie Zeeland 2010 artikel 9 zijn de landbouwonttrekkingen vrijgesteld van heffing. Daarom leidt de toename van het aantal landbouwonttrekkingen niet hogere inkomsten.
70	FVD	122 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Wat is uw oordeel een dergelijke toename van beregeningsbronnen in het licht van de problematiek van de verdroging van de bodem?	De algemene regels voor landbouwonttrekkingen zijn zodanig geformuleerd dat er in principe geen effecten op omliggende percelen zijn. Het waterschap toetst als bevoegd gezag of nieuwe aanvragen aan de regels voldoen en dus ook toegelaten kunnen worden.
71	FVD	123 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen Waarom is gekozen voor een dergelijke lage dekkinggraad voor de leges op natuur?	Er is bij invoering van de leges met betrekking tot natuur gekozen om het tarief gefaseerd in te voeren. Pas vanaf juli 2019 geldt het volledige tarief. Daarnaast is sprake van een aantal vrijstellingen van legesheffing vanaf 1 juli 2019 binnen Natuur. Hierdoor is de dekkinggraad in 2019 nog erg laag. Hierbij moet opgemerkt worden dat de dekkinggraad tot 2018 0% bedroeg. Er werden tot 2018 geen enkele leges in rekening gebracht voor aanvragen binnen Natuur.
72	FVD	123 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Waarom is gekozen voor een dergelijke lage dekkinggraad voor de leges op verkeer en vervoer?	De lasten mbt verkeer en vervoer bedroegen € 47.000. De inkomsten bedroegen € 39.100. Een dekkinggraad van 83% wordt niet als laag gezien.
73	FVD	123 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Waarom is gekozen voor een dergelijke lage dekkinggraad voor de leges op omgevingsvergunning en milieubeheer?	Deze lage dekkinggraad wordt met name veroorzaakt door een lage dekkinggraad van milieubeheer. Per 2018 is het standaard tarief gewijzigd in een gestaffeld tarief waarbij het tarief voor ontgrondingen met grote omvang hoger is dan kleine ontgrondingen tot 15.000 m3. In 2019 hebben er relatief weinig ontgrondingen plaatsgevonden waarvan de omvang ook klein was.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

74	FVD	123 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Waarom zijn de leges niet overall 100% kostendekkend gemaakt, desnoods met kruissubsidiering onderling?	De provincie heeft bij de laatste actualisatie van de legesverordening gekeken naar de tarieven van de ons omringende provincies. Wij willen hier niet te veel van afwijken met onze tarieven. In 2021 vindt de eerstvolgende evaluatie van de legestarieven plaats. De kostendekkingsgraad maakt ook onderdeel uit van de evaluatie.
75	FVD	123 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Klopt het dat op de leges en de grondwaterheffing een tekort is van bijna € 500.000?	Ja dat klopt. De totale lasten bedragen afgerond € 0,9 miljoen, de totale inkomsten bedragen afgerond € 0,4 miljoen. Een verschil van afgerond € 0,5 miljoen.
76	FVD	123 paragraaf 2.1 Provinciale heffingen	2.1 Provinciale heffingen: Uit welke middelen wordt dit tekort gedekt?	Uit de algemene dekkingsmiddelen.
77	FVD	124, paragraaf 2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Hoe wordt de Ratio Algemene reserve (thans 2,4) bepaald?	Deze ratio wordt bepaald door de hoogte van de algemene reserve te delen door de benodigde risicobuffer.
78	FVD	124, paragraaf 2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Hoe wordt de Ratio weerstandsvermogen (thans 4,6) bepaald?	Deze ratio wordt bepaald door de hoogte van de beschikbare risicobuffer te delen door de benodigde risicobuffer.
79	FVD	124, paragraaf 2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Hoe wordt de benodigde risicobuffer (thans 6,9) bepaald? Is dat de Ratio Algemene reserve verhoogd met de Ratio weerstandsvermogen?	Risico's worden gekwantificeerd op basis van de financiële impact en de kans van het risico. Per risico wordt allereerst de kans van optreden bepaald. Vervolgens wordt de financiële impact bepaald indien het risico zich zou voordoen. Op basis van de risicogegevens wordt door middel van een risicosimulatie de benodigde risicobuffer berekend. Hiervoor maken wij gebruik van software van NARIS. Het betreft zeker geen optelling van de ratio Algemene reserve en de ratio weerstandsvermogen.
80	FVD	125 paragraaf 2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Hoe wordt de vrije belastingcapaciteit Motorrijtuigenbelasting bepaald? Middels welk tarief?	De vrije ruimte wordt berekend door de inkomsten te delen door het verschil tussen het werkelijk gehanteerde opcenten tarief van 89,1 in 2019 en het maximaal toegestane tarief in 2020 van 115 opcenten. We nemen hier het maximum tarief van 2020 omdat gedurende het jaar het tarief niet meer aangepast kan worden.
81	FVD	125 paragraaf 2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Hoe wordt de vrije ruimte meerjarenbegroting bepaald?	De vrije ruimte wordt bepaald op basis van de stand van de budgettaire ruimte van 2020 t/m 2024.
82	SGP	129 paragraaf 2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	De netto schuldquote is bij ons narekenen niet sluitend. Wat is hier de 'ingevulde berekening' van?	Naar aanleiding van uw opmerking hebben we geconstateerd dat we abusievelijk gerekend hebben met de baten inclusief de reserves, dit moet zijn exclusief. Dit werkt door in de overige kengetallen. Hierbij voegen we een overzicht toe met kengetallen over de jaren 2017 tot en met 2019 volgens de voorgeschreven methodiek berekend. In alle volgende P&C rapportages rekenen wij vanaf nu conform de voorgeschreven regeling https://wetten.overheid.nl/BWBR0036853/2019-04-01

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				Kengetallen	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019
				Netto schuldquote	64,5%	58,8%	72,6%
				Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	63,4%	57,9%	71,9%
				Solvabiliteitsratio	31,5%	34,9%	36,2%
				Structurele exploitatieruimte	13,7%	13,2%	7,8%
				Grondexploitatie	4,2%	4,0%	4,5%
				Belastingcapaciteit	102,4%	102,3%	110,6%
83	CU	Pag. 136 paragraaf 2.4 Financiering	<p>N.a.v. de financiering zien we grote invloed vanuit de coronacrisis. De opbrengsten van de WSF en WST lopen bijvoorbeeld fors terug en bij gemeenten komt er nauwelijks toeristenbelasting binnen. Goed dat er een extra zomerbericht komt.</p> <p>Maar hoe houdt GS ons als PS ook (bijvoorbeeld per maand) op hoofdlijnen op de hoogte?</p> <p>Als PS willen we ook tijdig een rem kunnen zetten op bronnen van grote tekorten.</p>	Als er aanleiding is zullen wij u, naast de reguliere integrale afwegingsmomenten, separaat informeren.			
84	CU	Pag. 143, paragraaf 2.5 Bedrijfsvoering	<p>De ambtelijke organisatie is gegroeid met maar liefst 12 fte.</p> <p>Hoe past dit in het HR-plan m.b.t. de verwachte uitstroom?</p> <p>Veel werkzaamheden (bijv. rond events) liggen stil.</p> <p>Hoe worden die medewerkers nu ingezet?</p>	<p>De groei van de organisatie wordt verklaard doordat invulling is gegeven aan de tijdelijke aanvulling van het salarisbudget tot en met 2023 voortkomend uit toenemende maatschappelijke ambities (besluitvorming voorjaarsnota 2018). De afgelopen periode is daarmee (mede ook door levensfasebewust HR-beleid bij huidig personeel) een eerste investering gedaan in vernieuwing en ook verjonging van het personeelsbestand. In kwantitatieve zin heeft de uitbreiding in fte daarmee geen samenhang met de verwachte uitstroom, echter wordt in kwalitatieve zin wel geïnvesteerd in opvolging. De omvang van uitstroom is echter groter en vraagt ook de komende jaren blijvende aandacht.</p> <p>De huidige maatregelen tegen het corona-virus zorgen er voor dat een deel van het werk stil ligt. Collega's werkzaam op deze taken worden op dit moment veelal elders in de organisatie of bij onze partners ingezet, waar het werk doorgaat of zelfs intensiveert. Voorbeelden hiervan zijn bijdrages aan het crisisteam van de Veiligheidsregio en het Coronaloket in samenwerking met Impuls Zeeland.</p>			

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

85	GL	P166, paragraaf 2.7 Grondbeleid	Als beleidskader staat hier genoteerd dat het grondbeleid gebaseerd zou zijn op o.a. het Omgevingsplan 2012-2018. Moet dat niet zijn het Omgevingsplan 2018 ev.?	Dat klopt. Moet Omgevingsplan Zeeland 2018 zijn in plaats van Omgevingsplan 2012-2018.
86	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Voor de duidelijkheid i.v.m. met de beantwoording van de onderstaande vragen het volgende: onderbesteding is dat er bij de rekening blijkt dat er minder uitgegeven wordt dan begroot (na wijziging van de begroting)	In het jaarverslag is per programma een tabel opgenomen met de baten en lasten per doelstelling. De baten en lasten zijn uitgesplitst per doelstelling. In de jaarrekening zijn de verschillen per doelstelling toegelicht op saldo (lasten – baten) niveau.
87	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Bij Grote projecten (01): Bij de Begroting 2019 na wijziging stonden de lasten begroot op € 24,5 mln. Bij de rekening waren de lasten € 17,6 mln. Hoe verklaart u deze grote mate onderbesteding?	Zie ook toelichting op pagina 20 / 21 van de jaarstukken: Waterdunen minder lasten: € 3,2 (en minder baten € 2,5). Zie ook beantwoording hierboven voor nadere toelichting op het saldo. NPW minder lasten: € 3.6 (minder baten € 3,6). Door vertraging in de uitvoering op met name de Hedwige, zijn er minder uitgaven geweest dan geraamd en daardoor ook een lagere onttrekking aan de overlopende passiva NPW (baten) nodig geweest.
88	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Bij Fysieke leefomgeving (02): Bij de Begroting 2019 na wijziging stonden de lasten begroot op € 13,6 mln. Bij de rekening waren de lasten € 15,8 mln. Hoe verklaart u deze onderbesteding?	De bedragen in de vraag zijn omgewisseld. De verklaring van de onderbesteding staat bij doelstelling 020102 en 020103 op pagina 198.
89	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Bij Landelijk gebied, natuur en landbouw (04) is er sprake van een onderbesteding van 0,3 mln. Hoe verklaart u deze onderbesteding?	Bedoeld wordt programma 3. Verschil wordt vooral veroorzaakt door doelstelling 030103, zie verklaring op pagina 199.
90	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Bedoeld wordt programma 4. Verschil wordt vooral veroorzaakt door doelstelling 040102 en 040105, zie verklaring op pagina 199 en 200.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			Bij Regionale economie (05) is er sprake van een onderbesteding van 0,6 mln. Hoe verklaart u deze onderbesteding?	
91	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Bij Regionale bereikbaarheid en leefbaarheid (06) is er sprake van een onderbesteding van € 2,2 mln. Hoe verklaart u deze onderbesteding?	Bedoeld wordt programma 5. Verschil wordt vooral veroorzaakt door doelstelling 050106 en 059999, zie verklaring pagina 201.
92	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Wat is het Leitmotiv bij de door GS voorgestelde begrotingswijzigingen om bij 5 van de 8 programma's op een situatie van onderbesteding uit te komen?	Onze doelstelling is om bij geen van de programma's tot overbesteding te komen. Dit is bij 2 programma's niet gelukt, maar specifiek opgenomen in het statenvoorstel.
93	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Wat is de oorzaak van de enorme stijging op het programma 04 Regionale economie?	De middelen voor ZIS (Zeeland in Stroomversnelling), zie 3 ^e begrotingswijziging.
94	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Verklaart u eens het substantiële verschil tussen de begrote inkomsten uit het provinciefonds (€ 119 mln.) en de gerealiseerde inkomsten bij de rekening (€ 130 mln.)?	Met name door de meicirculaire 2019 (toekenning ZIS-2 gelden)
95	FVD	174, jaarrekening	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Verklaart u eens het substantiële verschil tussen de begrote inkomsten uit het opcenten (€ 43,4 mln.) en de gerealiseerde inkomsten bij de rekening (€ 45 mln.)?	Met de najaarsnota 2018 is door u € 1,3 miljoen bijgeraamd en is de volgende tekst opgenomen: <i>“De afgelopen maanden laten de opcenten motorrijtuigenbelasting een positief effect zien, met name vanwege een toename van het aantal auto's en het gemiddelde gewicht per auto. We verwachten dat deze ontwikkeling een structureel effect zal hebben.”</i> Bij de 2e ronde budgetbewaking 2019 is door u nog eens € 0,2 miljoen bijgeraamd in verband met meer en zwaardere auto's.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

96	CU	Pag.175-176, jaarrekening	<p>Provincie Zeeland staat nog garant voor een bedrag van ca. 290 mln. Het bedrag van NSP wordt versneld afgebouwd.</p> <p>Zijn er ook bij andere partijen wensen of mogelijkheden daartoe?</p>	<p>Afspraken over garanties, worden na goedkeuring door PS, contractueel vastgelegd met de bank (aan wie de garantstelling is verleend). Deze kunnen niet eenzijdig worden opgezegd. Bij NSP zijn in de garantieovereenkomst specifieke afspraken gemaakt over een extra afbouw. Bij andere garantstellingen is deze afspraak niet gemaakt.</p>
97	GL	P183, jaarrekening	<p>Op het oog blijken praktisch alle cijfers in de jaarrekening makkelijk herleidbaar. En kloppend. Compliment.</p> <p>2 zaken zijn nog opgevallen in deze:</p> <p>183: Moet de boekwaarde van de gronden en bedrijfsterreinen op 1 jan'19 niet 450.000 euro zijn i.p.v de hier vermelde 45.000 euro (anders klopt de nieuwe boekwaarde niet)?</p>	<p>Uw conclusie is gedeeltelijk juist. De boekwaarde op 1-1-2019 is wel juist, maar wat ontbreekt in deze tabel is de negatieve afwaardering (dus opwaardering van de natuurgronden) ad € 405k (zie bijlage 1 blz. 213).</p>
98	GL	P188, jaarrekening	<p>De boekwaarde van de reserve natuur vermeerderd met de toevoeging en daarna vermindert met de onttrekking klopt rekenkundig niet volgens GroenLinks. (uitkomst 7721000 euro i.p.v. de vermelde 7126000 euro). Hoe is dit verschil te verklaren? Is er echt zo'n 600.000 euro uit beeld, betreft het een typfout of rekenen wij niet goed?</p>	<p>Ook hier heeft u gedeeltelijk gelijk: het klopt niet omdat ook hier de € 405k is weggevallen. De onttrekking is te hoog weergegeven en moet € 1.918k zijn.</p> <p>De € 405k betreft een door ons gecorrigeerd controle verschil (waardering natuurgronden) dat helaas niet volledig is verwerkt in de mutaties bedragen.</p>
99	D66	Pagina 206, jaarrekening	<p>Het verschil voor het programma culturele infrastructuur en monumenten in de jaarrekening heeft een grote discrepantie tussen de begroting en realisatie. Graag een specificatie van de baten en lasten.</p>	<p>Een specificatie van de baten en lasten treft u aan op pagina 87, 88 en 201, 202.</p> <p>Het grote verschil bij de incidentele baten en lasten (pagina 206) betreft vooral de baten en lasten van de viering 75 jaar bevrijding.</p>
100	SGP	Alle	<p>In de jaarstukken wordt regelmatig de Decembercirculaire 2019 van BZK inzake het Provinciefonds aangehaald. In deze circulaire staat dat de provincie middelen heeft gekregen voor 'de inventarisatie van de juridische problemen omtrent de fusie tussen de havens Zeeland Seaports en het Havenbedrijf Gent'. Om welke juridische</p>	<p>In de Vlaams Nederlandse top van november 2018 is door de MP's van NL en Vlaanderen de afspraak gemaakt dat er een bestuurlijke werkgroep wordt ingesteld die juridische knelpunten in de grensregio zal onderzoeken en voorstellen zal doen hoe die op te lossen. Dit n.a.v. de fusie van Zeeland Seaports en de haven van Gent in NSP. De gefuseerde haven loopt tegen uiteenlopende knelpunten aan, die hun oorsprong vinden in conflicterende regelgeving van beide landen (b.v. fiscaal, sociale zekerheid, milieu). Inmiddels is deze bestuurlijke werkgroep (Berx/Donner), waar</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			problemen gaat dit en wat zijn mogelijke (financiële) gevolgen hiervan?	ook de CvdK van Zeeland deel vanuit maakt, al vergevorderd in de uitvoering van de opdracht. Het eindrapport van de commissie wordt in het najaar 2020 verwacht.
101	FVD	Algemeen: leesbaarheid	<p>Het tekstbeeld van deze Jaarstukken (papier-versie) is zeer onrustig. Is er een huisstijl voor de jaarstukken? Er mist uniformiteit en dat gaat ten koste van de leesbaarheid en begrijpbaarheid.</p> <p>Verschillende vormgeving van lijstjes met bullet-points maken het rommelig om te lezen. Kunt u ervoor zorgen dat dit wordt verbeterd bij volgende stukken?</p> <p>Voorbeelden:</p> <p>Blz. 12 is rustig, blz. 13 is rommelig, zo ook 19, 20, 22 (extreem), 23, 62-63.</p> <p>Kunt u tabellen zoveel mogelijk op een bladzijde plaatsen, zo min mogelijk over 2 bladzijden? Zie blz.20, 31, 39, 41, 42,81, 82, 86, 87, 96, 112, 113, 116.</p> <p>Vormgeving van overzichten is uiterst rommelig, het is slecht knip- en plakwerk uit de online versie: zie blz. 28, 29, 30, 31, 39, 59, 60, 123, 128, 129, 132, 133, 137, 138, 140, 143, 146.</p> <p>Werk met een extra inspringing als je een lijstje met bullet-points opzet, blz. 46 (ronduit onoverzichtelijk) blz. 121.</p> <p>Verschillende afstanden bij de inspringing van de opsommingen. Blz. 77-78 is slecht leesbaar. Ook blz. 136 is rommelig. Probeer het leesbaar te houden, zie blz. 131. Tabellen voorzien van een kader blz. 133 – 135. Blz. 139 is slecht leesbaar. De paragraaf (blz. 148-165) over de verbonden partijen is zelf voor</p>	<p>Alle teksten zijn ingevoerd in de werkomgeving van de begrotingsapp 'Pepperflow', zodat de jaarstukken digitaal beschikbaar zijn gesteld. De nu verstrekte jaarstukken zijn een print uit deze digitale begrotingsapp.</p> <p>In deze print worden geen visuele aspecten meegenomen, ook om te bewerkstellingen dat de jaarstukken 2019 zoveel mogelijk digitaal geraadpleegd worden.</p> <p>Er is een handleiding verstrekt voor het gebruik van de digitale begrotingsapp.</p> <p>De digitale jaarstukken vindt u hier: https://zeeland.begrotingsapp.nl/</p> <p>De papieren versie van de jaarstukken is door de Statengriffie verstrekt.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>een aandachtige lezer uiterst moeilijk te begrijpen, o.a. door een teveel aan afkortingen.</p> <p>Blz. 169-170 op 1 bladzijde naast elkaar of onder elkaar.</p>	
--	--	--	--	--

Voorjaarsnota 2020

	Fractie	Pagina-nr PDF VJN	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
1	GL	P5 Voorjaarsnota (inleiding)	<p>Op zich begrijpelijk dat hier opgemerkt wordt dat financiële effecten corona niet goed ingeschat kunnen worden. Eveneens dat er wellicht meer steun nodig is; GroenLinks heeft daar begrip voor. Wel enkele vragen, soms ook betrekking hebbend op soortgelijke thema's iets verderop in de nota. Het gaat voornamelijk louter om steun aan (MKB) bedrijfsleven/toerisme.</p> <p>Is dit aanvullend op wat rijk e.a. doen? En worden hier voorwaarden aangesteld (bijvoorbeeld werkend naar vergroening/circulaire economie) of kan alles bij het oude blijven? Waar denkt GS aan bij deze steun?</p> <p>Is GS ook bereid extra steun te verlenen voor bv. cultuur, erfgoed, maatschappelijke instellingen?</p> <p>In algemene zin ook graag nog wat verduidelijking over 2 miljoen extra steun (mss nog wel meer dus), miljoenen overprogrammering (alles wordt doorgaans toch niet gerealiseerd) en PS kan dit evt. achteraf accorderen. Maar dat kan dan toch alleen via jaarrekening? Of geeft PS hier goedkeuring aan bij instemming voorjaarsnota? Zin onderaan p5. GroenLinks is geen voorstander van "zwevende dekkingen". Evt. bezuinigingen ter dekking worden verwacht vanuit taakstellingen. Zijn die volledig dekkend en verdergaand wanneer</p>	<p>Het bedrag van € 2 miljoen (aanvullend op de Rijksregelingen) staat open voor het brede MKB, wat inhoudt dat ondernemers uit alle sectoren gebruik kunnen maken van de steun.</p> <p>Definitieve besluitvorming over de € 2 miljoen namens Provinciale Staten vindt plaats op 29 mei tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota. De dekking komt uit de Investeringsagenda. Vooruitlopend op deze besluitvorming hebben wij besloten twee projecten reeds toe te kennen, zodat nu al ruim 100 ondernemers van onze steun gebruik hebben kunnen maken, hopelijk voordat het voor hun te laat is. Indien Provinciale Staten niet akkoord gaan met het voorstel van de € 2 miljoen zullen wij binnen de huidige begroting dekking moeten vinden voor deze reeds toegekende projecten met een totaal van ruim € 650.000. Ons voorstel is om in dat geval een taakstelling op te nemen binnen de betreffende programma's, zodat deze toekenning binnen de rechtmatigheidskaders valt en recht doet aan de afgesproken bevoegdheden tussen PS en GS.</p> <p>Voor de overige € 1,3 miljoen worden momenteel ideeën bekeken en uitgewerkt. Hiervoor voeren wij ook gespreken met de culturele sector en bijvoorbeeld evenementenorganisaties.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			meer geld nodig blijkt? En incidenteel of structureel?	
2	PvdA	6	<p>“Wij trekken in deze Voorjaarsnota € 2 miljoen uit voor steun aan het Zeeuwse bedrijfsleven, in aanvulling op Rijksmaatregelen.”</p> <p>– Waarom wordt hier niet de steun aan cultuur en sport genoemd?</p>	<p>De maatregelen voor het Zeeuwse bedrijfsleven zijn een aanvulling op de Rijksmaatregelen. Deze Rijksmaatregelen zijn genomen voor werkgevers en zelfstandigen die getroffen zijn door de coronacrisis om banen en inkomens van zoveel mogelijk mensen veilig te stellen, en de vitaliteit van onze economie te ondersteunen.</p> <p>Bij de uitwerking van onze maatregelen hebben we er voor gekozen deze regelingen open te stellen voor het brede MKB, wat inhoudt dat ondernemers uit alle sectoren gebruik kunnen maken van de steun. Voor de overige € 1,3 miljoen worden momenteel ideeën bekeken en uitgewerkt. Hiervoor voeren wij ook gesprekken met de culturele sector en evenementenorganisaties.</p>
3	PvdA	8 + 29	<p>“Wanneer uitvoeringscapaciteit of specifieke competenties onvoldoend [sic] beschikbaar zijn. (...) en breiden we de capaciteit alleen uit, wanneer dat evident nodig is.”</p> <p>– En het aantal minder valide mensen in de organisatie?</p> <p>– Geldt bij een uitbreiding van formatie een vast contract als norm?</p> <p>– Biedt een uitbreiding ook kansen voor meer stageplaatsen en traineeships?</p>	<p>Wij zetten ons in voor het verbeteren van de positie van groepen met afstand op de arbeidsmarkt. De medewerkers die onder de doelgroep vallen wordt daarbij, evenals veelal gebeurt bij overig personeel, perspectief geboden voor de langere termijn door middel van vaste contracten. Wij voldoen aan de landelijke doelstellingen en willen dat ook in de toekomst blijven doen met het bijgestelde quorum. Op het moment dat zich, net als voorgaande jaren kansen voordoen om doelstellingen eerder te behalen, dan wordt hierop geacteerd.</p> <p>Medewerkers wordt lange termijn perspectief geboden in de vorm van vaste contracten op het moment dat de kwaliteiten van de medewerker en het werk wat hij/zij doet ook op langere termijn nodig zijn in de organisatie. Daarbij is en wordt ook bewust geïnvesteerd in verjonging van het personeelsbestand.</p> <p>Ook de toename in de ambities op het aanbieden van stageplaatsen en kansen voor schoolverlaters gaat door. In 2019 had onze organisatie 36 stagiaires en daarmee het hoogste aantal in jaren. Wij streven ernaar ook de komende jaren dit aantal minimaal te evenaren en te blijven zoeken naar groeiende mogelijkheden, met de kanttekening dat goede begeleiding mogelijk moet zijn.</p>
4	CU	Pag. 9	<p>Er wordt voorgesteld een nieuwe opgave Stikstof te benoemen. Deze heeft een relatie met de CO2-opgave en klimaat.</p> <p>Is een combinatie denkbaar?</p>	<p>De oorzaak en gevolgen van de stikstofoverbelasting ligt niet bij het veranderende klimaat, maar bij economische en maatschappelijke vooruitgang. De stikstof reductieopgave is niet afhankelijk van/onderhevig aan klimaat. Wel ligt er een relatie tussen CO2 reductie en stikstofreductie, in maatregelen die met name in de uitvoering tot hun recht moeten komen door de opgaven te koppelen. De stikstofopgave is echter een opgave met een hoge dynamiek en veel wettelijk/juridische verankeringen, die niet passen in de aanpak van klimaat. Daarom is de klimaatopgave vormgegeven in de opgaven klimaatadaptatie en de opgave energietransitie (die nu overgaat in een uitvoeringsprogramma), en past het karakter van stikstof meer in een eigen opgave.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

5	PvdA	9, 11 onderaan en 12	<p>Op de figuur van pagina 9 wordt terecht aangegeven dat door de vertraging de genoemde data naar achteren schuiven. Vanwege de coronacrisis (en de lockdown van Zeeland en het afgegeven signaal naar toeristen: Kom niet!) zal Zichtbaar Zeeland nu nóg belangrijker worden.</p> <p>– Welke ruimte zit in het verplaatsen van de strategische opgave Zichtbaar Zeeland?</p>	<p>De planning van de deeltrajecten binnen Zichtbaar Zeeland is zeer dynamisch, passend bij het thema. Gezien de diverse actualiteiten, zoals het compensatiepakket Marinierskazerne en de coronacrisis, wordt er volop geschakeld met de netwerkpartners om Zeeland goed Zichtbaar te maken bij de daarvoor relevante doelgroepen, zoals Den Haag, maar ook via het toeristisch herstelloffensief richting de toerist om t.z.t. weer voor Zeeland als bestemming te kiezen. De ruimte binnen ZZ is er dus volop om deeltrajecten meer en minder prioriteit te geven. Wel blijft de minimale personele capaciteit op dit thema een punt van aandacht/zorg, waar op geacteerd wordt nu.</p>
6	GL	P10 Mobiliteit	<p>Slimme mobiliteit is op zich interessant thema. Mag in ogen GroenLinks niet leiden tot ontmanteling OV. Is/wordt er gewerkt aan een concrete tijdlijn?</p>	<p>Ja. In de notitie netwerksturing is een tijdlijn opgenomen, waarbij is toegezegd deze nog nader te detailleren. Gezien de betekenis van Corona voor de planning vinden er momenteel nog aanpassingen plaats.</p>
7	PvdA	10 en 11 bovenaan	<p>“Uitgangspunt is het perspectief van de reiziger.” Slimme en schone mobiliteit worden (terecht) genoemd. Wij missen een prominente plaats voor toegankelijkheid (voor bepaalde doelgroepen zoals minder validen, ouderen) en betaalbaarheid.</p> <p>– Wat is de prijsontwikkeling van een ritprijs van plek A naar plek B? Bijvoorbeeld: een ritprijs van een route van 31 minuten in 2000 en 2020.</p>	<p>Het belang van betaalbaarheid en toegankelijkheid, zoals ook ingebracht bij de behandeling van de notitie netwerksturing, zal in het vervolgproces van de opgave Slimme Mobiliteit worden meegenomen.</p> <p>Voor het busvervoer in Zeeland is het basistarief in de periode 2013-2020 met 14% gestegen en het km-tarief met 30%. De sinds 2015 lopende concessie staat de concessiehouder (Connexion) toe de prijzen te verhogen met de Landelijke Tariefindex (LTI). De LTI komt tot stand door een weging van de loon-, energie- en inflatieontwikkeling en wordt landelijk vastgesteld.</p>
8	SGP	11	<p>De huidige tekst over ambities houdt geen rekening met Corona. Met name op het gebied van promotie zal dit jaar minder gerealiseerd worden, omdat veel evenementen in 2020 niet doorgaan. Welke impact heeft dit? Kan in overleg met PS een andere, mogelijk corona-gerelateerde bestemming worden gevonden?</p>	<p>Op dit moment inventariseren wij de gevolgen van de corona-crisis voor de uitvoering van de lopende begroting. In de zomerbrief zullen wij de effecten hiervan aan u voorleggen, zodat vervolgens ook besloten kan worden hoe eventuele middelen uit onderuitputting van budgetten, naast het opheffen van de taakstelling onderuitputting, ingezet kunnen worden voor andere ambities, als ook eventuele maatregelen corona.</p>
9	SGP	11, 12	<p>Zichtbaar Zeeland. Blijft nog vaag. Krachtige marketingorganisatie klinkt goed, maar welke doelen willen we bereiken en wat gaat het kosten? Wellicht concreet te maken door geld</p>	<p>Binnen de opgave Zichtbaar Zeeland worden hele concrete doelen gerealiseerd, zoals op evenementen, de scholierenacties, de werving van artsen etc.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			in te zetten op specifiek Zeeuwse items zoals Borsele/Kapelle de fruitteeltgemeenten van Nederland, Kruiningen/Oostdijk het uicentrum van Europa, Yerseke het schaal- en schelpdiercentrum van Nederland.	<p>Tegelijkertijd ligt er een uitdaging om de uitvoeringskracht op het gebied van gebiedsmarketing te versterken, en meer integraal te organiseren (toerisme, arbeidsmarketing, ondernemersvestiging, studentenwerving etc.).</p> <p>Die uitvoeringskracht stevig en duurzaam organiseren, in een goede publiek-private samenwerking, is een aparte doelstelling binnen de strategische opgave ZZ. Zeker met de actualiteit van de VVV Zeeland, een grote noodzaak. Binnen die nieuw op te richten Zeeuwse Marketing organisatie (ZMO) worden de thema's, zoals hier genoemd zeker benut. Denk aan die specifiek Zeeuwse items zoals Borsele/Kapelle de fruitteeltgemeenten van Nederland, Kruiningen/Oostdijk het uicentrum van Europa, Yerseke het schaal- en schelpdiercentrum van Nederland. Deze Zeeuwse kwaliteiten zullen dan gekoppeld worden aan specifieke doelen op het gebied van toerisme, talent- en studentenwerving, ondernemersmarketing etc.</p>
10	GL	P12 Zichtbaar Zeeland	Voor nieuwe uitvoering marketingorganisatie wordt 415000 voorgesteld. Veel geld. Kan er wat meer gespecificeerd worden waaraan besteed (ict, marketing, personeel) en is dit inclusief of exclusief wat met VVV gaat gebeuren?	In de Richtingennotitie Zichtbaar Zeeland (juni Commissie SO en 10 juli in PS) staat dit toegelicht. Ook is er in maart een GS informatie bijeenkomst geweest, waarin hier uitgebreid op is ingegaan.
11	GL	P12 Stikstof	<p>De criteria volgend begrijpt GroenLinks het voorstel om de stikstofproblematiek als nieuwe strategische opgave te beschouwen. Monitorsysteem opzetten zeker wenselijk.</p> <p>(Middel)lange doelstellingen met partners formuleren op basis van de Strategische Aanpak Stikstof. Hoe zeker is GS ervan dat die aanpak wel toetsing RvS doorstaat? Worden die doelstellingen nu al opgesteld of volgt eerst info en debat met PS hierover?</p>	<p>De doelstellingen van de stikstofaanpak staan op hoofdlijnen in de Strategische aanpak Stikstof https://www.zeeland.nl/actueel/zeeuwse-aanpak-stikstof-samen-aan-de-slag</p> <p>De doelstelling is er op gericht om een dalende lijn van stikstofdepositie te behalen, en tegelijk de natuur te versterken. De maatregelen die hieraan moeten bijdragen moeten samen met partners opgesteld en geborgd worden. De uitspraak van de RvS gaf duidelijk aan dat de PAS maatregelen niet uitgevoerd werden, en er dus geen dalende lijn van stikstof te bemerken was bij de PAS.</p> <p>De aanpak voor dit doel volgt een landelijk gezamenlijke lijn tussen Rijk en provincie. Deze lijn bestaat uit een combinatie van generieke landelijke maatregelen en gebiedsgerichte maatregelen in de regio. Juridische toetsing van de aanpak vindt landelijk plaats door het Rijk en de provincies en voor specifieke maatregelen tevens in de provincie.</p> <p>Per overbelast Natura2000 gebied zullen specifieke doelen worden geformuleerd voor de stikstof reductie. Op 12 juni wordt de aanpak in de commissie Ruimte besproken.</p>
12	SGP	12, 13	Er wordt in de tekst m.b.t. stikstof gesproken over het opzetten van een monitoringssysteem en data-analyses. Graag een toelichting wat dit inhoudt. Zijn dit de veel	<p>Voor het meten van stikstof zijn de volgende meetnetten van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit (LML) • Meetnet Ammoniak in Natuurgebieden (MAN)

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>gevraagde depositie metingen (neerslag op locatie) zodat de modellen waarmee stikstof berekend wordt, getoetst worden aan de werkelijkheid? Dat zou wel sterk onze voorkeur hebben omdat er a.d.h.v. de modellen diverse voor de Zeeuwse samenleving en het bedrijfsleven ingrijpende beslissingen genomen (gaan) worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid (LMM) <p>Op de website van het RIVM kunt u meer vinden over de metingen en methodes: https://www.rivm.nl/stikstof/meten-berekenen-en-modelleren</p> <p>Het MAN, dat de concentratie meet van stikstof in de lucht in natuurgebieden, is dit jaar uitgebreid met zes meetpunten. In totaal zijn er nu 21 meetpunten binnen het MAN. Tevens wordt landelijk bekeken hoe we meer gericht het effect van bronmaatregelen kunnen gaan meten.</p> <p>Voor monitoring van natuurontwikkeling en – herstel ligt er in verschillende N2000 gebieden een meetnet aan vegetatie opnamen (PQ's). Met de vegetatie opnamen kunnen trends berekend worden.</p> <p>Via de aanpak stikstof willen we kijken of we een nog beter Zeeuws data-huis kunnen opstellen, waarbij we ook kijken naar relatief eenvoudige depositiemetingen en het gebruik van satellietdata. Voor validatie van het Aerius rekenmodel zullen echter altijd de landelijke meetnetten nodig zijn. Daarom zal dit een combinatie blijven met de wetenschappelijk getoetste en landelijk dekkende meetnetten. Wel kan met een eenvoudiger eigen meetnet aan draagvlak gewonnen worden. Overigens is het landelijk meetnet enkele jaren geleden afgebouwd vanwege kostenoverwegingen en omdat bleek dat het meetnet exact overeenkwam met de rekenmodellen en er dus geen noodzaak leek het meetnet in grote omvang te behouden.</p>
13	PvdA	12 en 13	<p>Zeeland legt geld apart voor het aanpakken van stikstof.</p> <p>– In hoeverre is of wordt contact gezocht met het kabinet om aanspraak te maken op een deel van de € 5 miljard voor stikstofbeleid?</p> <p>– Is € 200.000 wel voldoende voor de enorme klus die hiervoor staat?</p> <p>De PvdA-fractie heeft eerder aangegeven dat het terugdringen van het gebruik van de auto de stikstof aanzienlijk verminderd. Een van de middelen daarvoor is gratis openbaar vervoer.</p> <p>– Zijn GS bereid om aanspraak te maken op een deel van die € 5 miljard en daarbij een uitgewerkt plan voor te bereiden om Zeeland als landelijke proeftuin aan te dienen voor</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het kabinet heeft in de kamerbrief van 24 april kenbaar gemaakt dat men 5 miljard extra wil investeren in de aanpak stikstof, waarvan een groot deel bestemd is voor investeringen in natuur. De Provincies maken een gezamenlijke reactie hierop waarbij de inzet is om, vanuit onze rol als bevoegd gezag en onze verantwoordelijkheid voor natuur, mede de besteding daarvan te bepalen. De gedeputeerde stikstof zit hiervoor via het BO Stikstof met de minister aan tafel. De € 200.000 is door GS in 2020 uitgetrokken voor in eerste instantie het opbouwen van de opgave stikstof en de monitoring. Dat is niet toereikend voor de totale stikstof opgave. Wij zijn, samen met andere provincies, van mening dat middelen voor natuur en bronmaatregelen voornamelijk van het Rijk moeten komen. Het Rijk heeft in de kamerbrief aangegeven waar de 5 miljard voor bestemd is. In de kamerbrief is een lijst met voorgenomen maatregelen opgenomen. 3 miljard is bestemd voor natuurmaatregelen, ruim 1 miljard voor bronmaatregelen in de landbouw en de overige miljard gaat naar maatregelen industrie, scheepvaart en bouw. Daarin is geen ruimte voor pilots voor gratis openbaar vervoer.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			gratis openbaar vervoer, voor minimaal 10 jaar? Zo nee, waarom niet?	
14	PvdA	13	<p>“Stikstof benoemen als nieuwe strategische opgave.”</p> <p>– Zou het niet beter zijn om klimaat een nieuwe strategische opgave te noemen?</p>	<p>De oorzaak en gevolgen van de stikstofoverbelasting liggen niet bij het veranderende klimaat, maar bij economische en maatschappelijke vooruitgang. De stikstof reductieopgave is niet afhankelijk van of onderhevig aan klimaat. Wel ligt er een relatie, die met name in de uitvoering van maatregelen tot zijn recht moet komen.</p> <p>De klimaatopgave krijgt tevens vorm in de opgaven klimaatadaptatie en (inmiddels) het uitvoeringsprogramma energietransitie.</p>
15	CU	Pag. 13	<p>De wederopbouw na de coronacrisis wordt gesuggereerd als een nieuwe opgave.</p> <p>Zou dit niet nu al moeten?</p> <p>De impact is immens en wat we kunnen behouden hoeven we straks niet weder op te bouwen.</p> <p>Hoe kunnen we PS hierop ook beter in positie brengen?</p>	<p>Wij schatten in dat het nu nog te vroeg is om te overzien wat de omvang van een dergelijke opgave zou zijn.</p> <p>Wij verwachten in de zomerbrief iets meer te kunnen duiden van de effecten van de coronacrisis voor Zeeland en de maatregelen die benodigd zijn. Wij verwachten later dit jaar een voorstel te kunnen doen. Wat de ambities in een dergelijke opgave precies zijn, zal ook voorwerp van debat in uw staten moeten zijn.</p>
16	CU	Pag. 13 paragraaf 2.4 Voorgestelde besluiten	<p>'De Strategische opgave Energietransitie formeel te beëindigen.'</p> <p>Echter op pag. 24 par 3.2.6. wordt het uitvoeringsprogramma beschreven. Komt dit programma als nieuwe opgave in de planning-control cyclus te staan? Er is namelijk alle reden om ook dit uitvoeringsprogramma als Strategische opgave te definiëren."</p>	<p>Het voorstel in de voorjaarsnota is om de opgave Energietransitie te beëindigen – het “opgave-stadium” is immers afgerond met de oplevering van de RES - en de uitvoering, conform de denklijnen uit het coalitieakkoord, vorm te geven in een uitvoeringsprogramma Energie en Klimaat te starten. Over dat uitvoeringsprogramma wordt uiteraard via de P&C cyclus gerapporteerd.</p>
17	PvdA	13 en 17	<p>“We maken € 2 miljoen vrij voor ondersteuning van het Zeeuwse bedrijfsleven.” We zullen u schriftelijk op de hoogte stellen van de invulling van de € 2 miljoen.”</p> <p>Zijn GS bereid om de antwoorden van de volgende vragen in deze rapportage op te nemen?:</p>	<p>De € 2 miljoen zal zoveel mogelijk beschikbaar worden gesteld via bestaande of vergelijkbare programma's en regelingen. Hiervoor gelden onze eigen subsidie- en inkoopvoorwaarden. Vanuit Impuls worden de reeds geldende voorwaarden en eisen aan ondernemers gesteld. In de reeds toegekende projecten betreft de steun aan ondernemers tussen de € 2.500 en € 5.000 waardoor additionele eisen niet evenredig zijn. In het geval van Zeeland Financial Matching wordt de voucher terugbetaald indien de beoogde financiering verkregen is, zodat deze opnieuw ingezet kan worden.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<ul style="list-style-type: none"> – Welke criteria worden hiervoor gehanteerd? – Hoe sluit de Zeeuwse regeling aan op de landelijke regeling? – Vallen de cultuur- en sportsector ook binnen deze regeling en de agrarische sector? – Is sprake van een (deels) lening/gift? – Welke eisen stellen GS aan deze steun? Zoals bijvoorbeeld in dienst nemen minder valide, goede arbeidsomstandigheden, geen bonussen uitkeren. – Stellen GS een maximale grens aan steun in? Zo ja, welke en waarom? 	<p>De vouchers voor SOS Dockwize worden door de ondernemers ingezet voor coaches, waardoor er geen directe financiering verstrekt wordt.</p> <p>Deze regelingen staan open voor het brede MKB, wat inhoud dat ondernemers uit alle sectoren gebruik kunnen maken van de steun.</p>
18	PvdA	15	<p>Digitalisering. In eerdere stukken is melding gemaakt van slechte internetverbinding in delen van Zeeland.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hebben GS deze slechte internetverbindingen in kaart en aanzienlijk verbeterd? – Wat hebben GS gedaan om te zorgen voor betere internetverbindingen in heel Zeeland? 	<p>In 2016 bleek uit onderzoek dat ca. 9000 Zeeuwse adressen een mindere of soms ronduit slechte toegang hadden tot snel internet. Daarom is in samenwerking met de alle gemeenten en Impuls in 2017 / 2018 een Zeeuws dekkend vast-draadloos internet netwerk gerealiseerd. Hierdoor hebben alle Zeeuwen toegang tot snel internet. Naar schatting maken 1.500 tot 2.000 adressen daar gebruik van, verspreid over heel Zeeland.</p> <p>Eind 2019 dienden enkele glasvezelprojecten zich aan bij de Provincie en Gemeenten. In samenwerking met Gemeenten verkennen we momenteel of er een strategie mogelijk is om glasvezel projecten niet alleen in steden en dorpen te laten ontwikkelen, maar ook in de Zeeuwse buitengebieden. De uitkomsten hiervan verwachten we in het najaar 2020. Deze verkenning maakt onderdeel uit van de Digitale Agenda.</p>
19	PvdA	15	<ul style="list-style-type: none"> – In hoeverre worden het Zeeuwse MBO en HBO betrokken bij de ontwikkelingen van Campus Zeeland? 	<p>Een van de uitgangspunten van Campus Zeeland is dat waar mogelijk steeds de hele onderwijs-/ onderzoekskolom, van MBO – WO, wordt betrokken bij activiteiten van Campus Zeeland.</p>
20	GL	P15 en 16 Regiodeals	<p>M.b.t. regiodeals wordt o.a. voorgesteld 100.000 euro beschikbaar te stellen voor het project BioVoice (startups en MKB lossen innovatieve vraagstukken grote bedrijven op). Zijn er bewijzen dat bijdragen prov helpen (t.o.v. kunnen grote bedrijven dit niet zelf</p>	<p>Het project BioVoice gaat na de pilot de tweede fase in. Bij grote bedrijven worden innovatieve vraagstukken opgehaald en startups en MKB bedrijven krijgen de kans om met hun oplossingen daarmee aan de slag te gaan. De publieke financiering is nodig om het programma te ontwerpen en te begeleiden en voor innovatievouchers voor MKB'ers/start-ups waarmee juist zij verzekerd zijn van financiële steun - te besteden bij partners in het regionale biobased ecosystem – tijdens het bedenken en ontwikkelen van de oplossing van de challenges voor de corporates. De subsidie komt dus ten gunste van de startups en het innovatieve MKB, niet van de grootbedrijven. Zij staan garant voor de implementatiefase, zodat er ook dat werkelijk een oplossing komt voor de</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			financieren)? Zo ja waar te vinden? En betaalt W.Br. mee?	<p>innovatievraagstukken van deze bedrijven.</p> <p>De intentie is dat het programma zover groeit, dat het zichzelf op den duur kan financieren. Hiervoor is bewijs nodig. Door het goede resultaat van de 1ste ronde, is de co-financieringseis in de 2e ronde gekomen en is het uiteindelijk de bedoeling dat de bedrijven het zelf gaan financieren. Zie voor info over resultaten uit de eerste ronde en actuele lopende trajecten: https://www.biovoice.nl/</p> <p>Vanuit de Regiodeal Midden-West Brabant wordt € 500.000,- bijgedragen aan BioVoice in de periode 2019-2022. De Provincie Brabant draagt bovendien ook bij, nl. € 400.000,-</p>
21	GL	P16 Europese programma's	Door coronacrisis onzeker of planning gehaald wordt. Heeft dit evt. gevolgen voor realisatie subsidies waar een deadline aan vastzit? Voorstel POP3 tijdens transitieperiode (POP3 verdwijnt immers) cofinanciering toe te passen. En daarna?	<p>1. Dit kan mogelijk effect hebben op termijnen en realisatie. Effecten worden continu gemonitord en door Provincies, Ministerie, Regiebureau POP onderling besproken. Er zijn nu al, mits onderbouwd, mogelijkheden tot verruiming van de uitvoeringstermijn. Hiermee wordt getracht evt. negatieve effecten te beperken.</p> <p>2. De transitieperiode POP/GLB zal vrijwel zeker 2 jaar (2021, 2022) duren en wordt de komende maanden nader uitgewerkt. De kaders zijn goeddeels bekend. Na deze periode (vanaf 2023) zal echter een geheel nieuw stelsel worden ingevoerd. Dit vereist eerst uitwerking op Europees en Ministerieel niveau. De Provincie oefent hierbij waar mogelijk invloed uit op het stelsel.</p>
22	PvdA	17	<p>“Voor de hele toeristische sector loopt reeds een aanjaagprogramma gericht op kwaliteitsverbetering. We bezien of dit programma verder geïntensiveerd moet worden.”</p> <p>– Wat is voor GS de definitie van kwaliteitsverbetering?</p>	<p>Kwaliteitsverbetering is het vernieuwen van het verouderde terrein. In de Kustvisie is hiervoor het volgende ontwikkelkader opgenomen:</p> <p>Een eenduidig Zeeuws kwaliteitsniveau verschaft helderheid over de gewenste kwaliteit van de verblijfsrecreatie voor ondernemers en biedt een gelijk speelveld. Om de potenties van het recreatieve product van de Zeeuwse Kwaliteitskust optimaal te benutten, moeten ontwikkelingen in Zeeland minimaal aan de volgende basiskwaliteit voldoen:</p> <p>A. Ruimtelijke kwaliteit:</p> <p>Kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven vindt plaats binnen de bestaande oppervlakte en eenheden van het bedrijf;</p> <p>Een beperkte uitbreiding van oppervlakte is mogelijk indien het nieuw uit te breiden terrein:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integraal onderdeel uitmaakt van een (nieuw) landschap; - en de dichtheid en omvang van de bebouwing passend is in het betreffende landschap; - en het beheer en onderhoud van het landschap geborgd is; - en er sprake is van een maximale invulling ten behoeve van verblijfsrecreatie op het totale uitbreidingsoppervlakte van 13% (exclusief centrale voorzieningen); - en maximaal 20% van het totale terrein mag aan de openbaarheid worden onttrokken (deze maximale maat is vanwege het aspect veiligheid niet van toe passing bij kampeerterrainen); - en de openbaar toegankelijke paden en routestructuren integraal onderdeel uitmaken van het landschap.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				<p>Een beperkte uitbreiding van eenheden is mogelijk indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er sprake is van een integrale kwaliteitsimpuls van het bestaande en toekomstige accommodatie; - en er sprake is van een maximale invulling ten behoeve van verblijfsrecreatie op het totale terrein van 13% (exclusief centrale voorzieningen); - en er maximaal sprake is van 15% uitbreiding van eenheden. <p>Ruimte voor maatwerkoplossingen is mogelijk als een specifieke situatie daarom vraagt. Hierbij geldt als principe dat bovengenoemde uitgangspunten communicerende vaten zijn. Een hoger percentage landschapsontwikkeling kan bijvoorbeeld gepaard gaan met een hoger percentage uitbreidingsoppervlakte.</p> <p>Voor bestaande recreatiebedrijven grenzend aan open agrarische gebieden (lichtgroen), geldt dat bij een eventuele uitbreiding van het bedrijf de openheid van de lichtgroene gebieden zoveel als mogelijk gewaarborgd dient te blijven.</p> <p>B. Economische haalbaarheid: Ontwikkelingen vinden plaats op basis van een businessplan en voorzien in een centrale bedrijfsmatige exploitatie.</p> <p>C. Markt en onderscheidend vermogen van het concept: Ontwikkelingen zetten qua verschijningsvorm en type accommodatie in op een innovatief en hoogwaardig concept. Hierdoor wordt bijgedragen aan een gedifferentieerd product in de Zeeuwse kust. Het lokale DNA en het principe van LAND IN ZEE! staan hier centraal. Met oog op de dynamiek en verdere vernieuwing in de sector, wordt ingezet op circulair bouwen.</p> <p>D. Sociaal maatschappelijke bijdrage: Ontwikkelingen leveren een bijdrage aan de werkgelegenheid, behoud van voorzieningen en zijn een toegevoegde waarde voor de (leef)omgeving.</p>
23	D66	Pagina 18 – Woonagenda:	<p>Voorstel om €153.000,- beschikbaar te stellen voor kennisopbouw en de woonagenda. Aandachtspunt is het terugbrengen van scheefgroei in de plancapaciteit en de huisvesting van internationale werknemers en vluchtelingen/statushouders. Deze laatste groep en diverse andere doelgroepen is er een urgente vraag naar woonruimte. Kan er nu op korte termijn tot plan van aanpak worden gekomen voor deze laatste groepen?</p>	<p>Voor de statushouders geldt dat er niet zozeer een urgente, maar wel een continue vraag naar huisvesting is. De huisvesting van statushouders is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Op basis van halfjaarlijkse taakstellingen worden vergunninghouders gehuisvest. De Provincie heeft hier een toezichthoudende rol in, en zal geen plan van aanpak hiervoor gaan opstellen.</p> <p>Vanuit de woonagenda werkt een werkgroep Flexwonen aan een plan van aanpak voor de realisatie van een flexibele schil in de woningmarkt voor andere doelgroepen dan (inter)nationale werknemers. Het plan van aanpak (behoefte- en locatieonderzoek, uitvoering pilots, lessen verwerken in realisatie flexibele schil) zal voor de zomer beschikbaar zijn.</p>
24	D66	Pagina 18 – Kustvisie en vrijetijdseconomie	<p>Wat is een duurzaam toeristisch mobiliteitsnetwerk?</p>	<p>Een duurzaam toeristisch netwerk is een netwerk van duurzame vervoersvormen, waarbij de gast (of inwoner) op elk moment een vervoermiddel (anders dan de eigen auto) naar wens kan kiezen om naar zijn/haar bestemming te gaan. De (eigen) auto draagt immers niet bij aan de beleving van</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>Het extra budget a 200.000,- is nog afgestemd in de pre-corona tijd. Op welke manier wordt dit besteed en zijn hierin wijzigingen te verwachten n.a.v. de actuele situatie?</p>	<p>Zeeland, is (veelal) niet duurzaam en draagt deze niet bij aan het gezonde imago van Zeeland. Bovendien zorgt de (eigen) auto voor ongewenste verkeersdruk op (recreatieve) plekken.</p> <p>Uiteraard heeft corona gevolgen (gehad) voor het toeristisch programma, met name voor projecten gericht op samenwerking met ondernemers. Echter, nu een start gemaakt is met de versoepeling van de maatregelen is direct ook de tendens waar te nemen dat ondernemers en overheden weer vooruit kijken. Dat betekent dat de plannen en projecten die oorspronkelijk in de eerste helft van 2020 voorzien waren, nu gepland worden voor de tweede helft van dit jaar.</p> <p>Het benodigde bedrag wordt ingezet voor: mobiliteit en bereikbaarheid, vorming Toeristische Alliantie Zeeland, energietransitie in de verblijfsrecreatie en ook voor een aantal verkenningen/ nieuwe initiatieven die zich als gevolg van corona als nieuwe kans in een veranderende en veranderde samenleving aandienen.</p>
25	GL	P18 Toerisme	<p>Een voorbeeld van extra inzet tbv toerisme: 200.000 euro extra budget. Er zijn voorbeelden bekend op dit terrein waar gemeenten geen geld meer in willen steken (Veere bv) en provincie nog wel. Waarom daar niet (eerst) voor letterlijk hetzelfde geld?</p> <p>Extra toelichting:</p> <p>Wij lezen in de voorjaarsnota (pag.18) bij Kust en vrijetijdseconomie dat er 200.000 extra budget nodig is voor "de doorontwikkeling" van de inhoudelijke agenda. Wij vragen ons af of de vraag om extra budget ruimte budgettaire terecht is?</p> <p>Een voorbeeld om onze vraag te illustreren is o.a. de duurzame duintrap in de gem Veere. Hier wil de provincie Zeeland een fors bedrag subsidie 229.2000 (regiodeal) bijdragen ter realisering van een innovatieve duinovergang en terwijl de gemeenteraad twijfels heeft over nut en noodzaak en de duintrap en deze tot op dit moment afwijst vanwege de kosten!</p> <p>De totale kosten 463.300 kunnen alleen maar opgebracht worden met provinciale subsidie</p>	<p>De budgetten die binnen de afspraken van de Regio Deal vallen maken geen onderdeel uit van het budget Kust en Vrijetijdseconomie waarvoor meer ruimte wordt gevraagd.</p> <p>De Regio Deal gelden zijn beschikbaar voor de in de Kustvisie aangewezen aandachtsgebieden. Naast het project van de innovatieve duinovergang in de gemeente Veere zijn er verschillende andere projecten in voorbereiding die aanspraak willen maken op de Regio Deal gelden.</p> <p>De innovatieve duinovergang is het tot nu toe het enige project waarvoor geen cofinanciering vanuit de gemeente beschikbaar is gesteld. Recent is door de gemeente Veere aangegeven dat het projectvoorstel nogmaals voor besluitvorming zal worden voorgelegd.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>ten bedrage van E229.200 plus bijdrage E20.00 euro van de SVV en door de gemeente het resterende 214.100 euro af te schrijven in 50 jaar!</p> <p>Een tweede vraag is; zijn nog meer “innovatieve projecten” uit het actieprogramma van de Kustvisie die tot op heden niet zijn gerealiseerd als gevolg van gebrek aan draagvlak in de eigen gemeente of anderszins?</p>	
26	PvdA	18	<p>“Voor toeristische mobiliteit is € 200.000 extra budget nodig.”</p> <p>– Is dat nog steeds het geval door de coronacrisis?</p> <p>– En waar wordt dat bedrag precies aan besteed?</p>	<p>Uiteraard heeft corona gevolgen (gehad) voor het toeristisch programma, met name als het gaat om projecten gericht op samenwerking met ondernemers. Echter, nu een start gemaakt is met de versoepeling van de maatregelen is direct ook de tendens waar te nemen dat ondernemers en overheden weer vooruit kijken. Dat betekent dat de plannen en projecten die oorspronkelijk in de eerste helft van 2020 voorzien waren, nu gepland worden voor de tweede helft van dit jaar.</p> <p>Het benodigde bedrag wordt ingezet voor: mobiliteit en bereikbaarheid, vorming Toeristische Alliantie Zeeland, energietransitie in de verblijfsrecreatie en ook voor een aantal verkenningen/nieuwe initiatieven die zich als gevolg van corona als nieuwe kans in een veranderende en veranderde samenleving aandienen.</p>
27	D66	Pagina 19: Extra recreatieve zandsuppleties	<p>Schept u met deze actie een precedent voor de toekomst? Wat is de bijdrage hierin van Rijkswaterstaat?</p> <p>De intentie bestaat om een eigen fonds te vormen. Is de 150.000,- daadwerkelijk eenmalig of bestaat de intentie om ook vanuit de Provincie een bijdrage te hierin storten?</p>	<p>Deze bijdrage was éénmalig. Omdat Rijkswaterstaat stormschade diende te herstellen en de waterveiligheid diende te garanderen, heeft men de gemeenten Vlissingen en Veere aangeboden om de infrastructuur op het strand tevens te benutten voor een extra suppletie voor de recreatiefunctie van de stranden. De regio diende uitsluitend de meerkosten te betalen (ca. € 1,25 a € 1,35 per m3, terwijl de prijs per m3 ca. € 4 a € 6 bedraagt, afhankelijk van de aanbesteding). Hiermee werd ingespeeld op een al lang gekoesterde wens van de kustgemeenten om ook suppleties mogelijk te maken voor de recreatie. De kustgemeenten verkennen de mogelijkheid om een fonds te vormen, waaruit deze recreatieve suppleties betaald kunnen worden.</p> <p>GS hebben besloten om éénmalig een bijdrage van 1/3 gedeelte van de meerkosten van deze recreatieve suppletie toe te zeggen, mits Provinciale Staten hiermee instemmen, onder voorwaarde dat de gemeenten Veere en Vlissingen het overige 2/3 gedeelte betalen. Veere heeft echter besloten hiervoor geen geld beschikbaar te stellen. Rijkswaterstaat heeft daarop besloten om haar aanbod tot een recreatieve suppletie terug te nemen. Dat betekent dat de provinciale bijdrage van € 150.000 niet nodig is. Hiertoe treft u een apart Statenvoorstel bij de stukken aan.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				Over de vorming van een fonds voor recreatief suppleren hebben de kustgemeenten nog geen besluit genomen. Mocht dat fonds tot stand komen en de gemeenten een beroep op de provincie doen, dan zullen wij dat serieus in overweging nemen. De stranden zijn immers van vitaal belang voor de Zeeuwse recreatiesector. Om die reden voeren wij al jarenlang een lobby richting de Rijksoverheid om recreatieve suppleties mogelijk te maken.
28	GL	P19 Brede welvaart	Op zich prima om te zoeken naar balans tussen economische, sociale en omgevingsaspecten. Maar is/wordt "brede welvaart" een nieuw beleidsonderdeel? Wat zijn/worden dan de beleidskaders. En wat is de rol en het aandeel van de provincie/PS in deze? Speciale begrotingspost? Of blijft dit verknipt zitten in diverse programma's?	<p>Brede Welvaart is bedoeld als integrerend kader voor domein overstijgende of integrerende provinciale inspanningen. Eerder is in de regiodeal de impactmonitoring van de provinciale inzet als thema opgepakt. De komende drie jaar wordt geleidelijk aan invulling gegeven aan Brede Welvaart. Brede Welvaart zal bestaan uit drie pijlers: de monitoring, een kennislijn en een activiteitenlijn. De bestaande leefbaarheidsthema's uit het coalitieakkoord gezondheid, Gezond in Zeeland, Leefbaarheid en Sport worden in de activiteitenlijn opgenomen. Het is mogelijk dat op basis van maatschappelijke wensen nieuwe bundeling van thema's worden 'ontdekt'.</p> <p>De rol van de provincie is inventariserend en ordenend voor de pijlers monitoring en kennislijn. Bij de bestaande activiteiten heeft de provincie een faciliterend-organiserende rol.</p> <p>De middelen die voor Brede Welvaart zijn opgenomen betreffen begeleiding en kennisbevordering, 3 jaar € 30.000.</p>
29	PvdA	19	<p>Bedrijventerreinen.</p> <p>– Hebben GS criteria/vereisten gesteld aan het verstrekken van de € 1.750.000? Een minimale eis van duurzaamheid, burgerparticipatie bijvoorbeeld?</p> <p>– In Gelderland loopt het regionale programma Werklocaties (ter voorkoming van verdozing van het landschap) hoe kijken GS hier tegen aan en is dit wat voor Zeeland?</p>	<p>Voor de herstructureringssubsidies in het kader van het Fonds Impuls Bedrijventerreinen worden de eisen vastgelegd in prestatieafspraken. Bij het toekennen van de subsidies is duurzaamheid en leefomgeving één van de beoordelingscriteria, naast de mate van kwaliteitsverbetering, de locatie, de maatschappelijke meerwaarde en innovatie. Burgerparticipatie is bij herstructurering van bedrijventerreinen veelal niet aan de orde. Participatie van bedrijven is onderdeel van het criterium maatschappelijke meerwaarde.</p> <p>In Gelderland is de aanpak ter voorkoming van verdozing gericht op groei van zogenoemde XXL-distributiecentra van boven de 50.000 vierkante meter, naar aanleiding van het advies van het College van Rijksadviseurs uit oktober 2019 over de ongebreidelde groei van dergelijke centra. In Zeeland komen distributiecentra van die omvang niet voor, en daar zijn ook geen plannen voor. Kleinere distributiecentra zijn wel mogelijk, o.a. op bedrijventerreinen bij Tholen en Hulst. Dit wordt afgestemd in de regionale bedrijventerreinenprogramma's.</p>
30	PvdA	19	<p>"Er wordt gewerkt aan een nieuw uitvoeringsprogramma Cultuur voor de komende jaren, waarin we meer cultureel ondernemerschap en ruimte voor nieuwe makers willen realiseren..."</p> <p>– Hoe rijmt cultureel ondernemerschap en</p>	<p>Met cultureel ondernemerschap wordt A. de oriëntatie bedoeld op innovatieve aanpakken, aansluiting op maatschappelijke vraag en domein overstijgende bijdragen, B. zonder dat dit direct hoeft te leiden tot een beroep op overheidsbijdragen.</p> <p>Ten aanzien van nieuwe makers dient voor het nieuwe cultuurprogramma een afweging gemaakt te worden in hoeverre er financiële ruimte wordt gereserveerd.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>ruimte voor nieuwe makers zich met de huidige subsidieverordening?</p> <p>– Wanneer wordt de subsidieverordening aangepast?</p>	<p>Aanpassing subsidieverordening is voorzien in 2021, het huidige uitvoeringsprogramma is met maximaal 1 jaar verlengd.</p>
31	PvdA	19	<p>Cultureel erfgoed.</p> <p>– Wordt met de € 440.000 ook de Zeeuwse kerkervisie gemaakt?</p>	<p>De ophoging van de bijdrage Rijksmonumenten betreft de 100 % matching van Rijksmiddelen. Er zijn nog geen besluiten genomen over de besteding van die ophoging.</p>
32	SGP	19	<p>Cultureel erfgoed. In deze alinea staat: 'op dit moment voldoen wij niet aan onze cofinancieringsverplichtingen op de Rijksbijdragen'. Graag hierover een toelichting. Zijn er daardoor projecten niet doorgedaan in de afgelopen tijd? Of in de toekomst? En wat zijn hier de gevolgen van (geweest)?</p>	<p>De rijksoverheid gaat er van uit dat de matching van rijksmiddelen 100% is. Zeeland voldoet tot nu toe niet aan die norm.</p> <p>Met het voorstel € 440.000,- toe te voegen aan het budget voor restauratie Rijksmonumenten wordt wel voldaan aan 100% matching.</p> <p>In de afgelopen jaren waren er meer aanvragen dan de financiële mogelijkheden toelieten. Dat zal met de ophoging van het budget met € 440.000,- ook zo blijven. Wel zullen meer aanvragen gehonoreerd kunnen worden.</p>
33	PvdA	20	<p>Sport.</p> <p>– Hebben GS concrete plannen/contacten om grote sportevenementen in de toekomst naar Zeeland te halen, zoals het WK veldrijden?</p>	<p>Het streven is om grote sportevenementen die passen bij Zeeuws profiel naar Zeeland worden gehaald. Op dit moment is er geen concreet initiatief om het WK veldrijden in Zeeland te organiseren.</p>
34	VVD	21 PDF voorjaarsnota	<p>Kan van de samenhangende oplossingen voor de N289, onderdeel bypass rotonde Nishoek aangegeven worden hoe deze oplossing/maatregel zich verhoudt tot het project Zanddijk, onderdeel rotonde Nishoek?</p>	<p>Op het kruispunt van de N289 met afrit 33 van de A58 wordt een permanente verkeersregelinstallatie geplaatst, waarbij ook het kruispunt wordt aangepast. Hiermee wordt het probleem van wachtrijen op de uitvoegstrook en de vluchtstrook van de A58, met een hoog ongevalrisico, opgelost. Echter een versnelde doorstroming vanaf de A58 leidt tot wachtrijen bij de rotonde Nishoek die terugslaan tot op de N289 richting Kruiningen. Dat is gebleken tijdens de inzet van de verkeersregelaars en bevestigd door modelmatige verkeerssimulaties. Om dit neveneffect te voorkomen is de aanleg van een bypass bij de rotonde Nishoek voorzien. Tevens wordt het fietspad op het viaduct aan de westzijde geprojecteerd zodat de fietsoversteek bij de rotonde komt te vervallen. Hierdoor wordt de veiligheid voor de fietsers bevorderd.</p> <p>Indien bij het project N673 ('Zanddijk') wordt gekozen voor tracé Bruin of Rozezwart blijft afrit 33 gehandhaafd en is voorzien in een reconstructie van de rotonde Nishoek. De rotonde wordt in dat geval omgebouwd tot een turborotonde met ongelijkvloerse oversteken voor de fietsers. De maatregelen op afrit 33 en de bypass passen tevens in deze situatie. Van de bypass zal in dat geval slechts een klein gedeelte moeten worden gereconstrueerd.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				<p>Bij een tracékeuze voor Groen komt afrit 33 volledig te vervallen waardoor de eerdere maatregelen aan afrit 33 overbodig worden. In dat geval is de verkeersregelininstallatie een goede oplossing voor de tijd vanaf heden tot de realisatie van een nieuw tracé voor de N673.</p> <p>Bij een tracékeuze voor Rood zijn varianten mogelijk waarbij afrit 33 vervalt of wordt gehandhaafd (maar minder druk wordt). In beide gevallen wordt de verkeersregelininstallatie na aanleg van het nieuwe tracé overbodig, maar is de verkeersregelininstallatie nodig voor de periode tot dat een nieuw tracé is gerealiseerd.</p>
35	PvdA	21	<p>Vorbereiding weginvesteringen. De coronacrisis zorgt voor een forse vermindering van de vervoersfrequentie.</p> <p>– Hoe kijken GS aan tegen het uitstellen van investeringen in wegen, rotondes om eerst de effecten van de coronacrisis op de verkeersintensiteit af te wachten?</p>	<p>Wij zijn geen voorstander van uitstel van projecten. Om het economisch herstel te bespoedigen zouden wij juist liever waar mogelijk projecten versneld uitvoeren en investeringen naar voren halen. Daarmee houden we de werkgelegenheid zo veel als mogelijk op gang. De gezamenlijke overheden hebben dat met elkaar afgesproken.</p> <p>Overigens hangt het overgrote deel van de weginvesteringen niet zozeer samen met de verkeersintensiteit maar zijn deze ter verbetering van de verkeersveiligheid. Ook bij lagere verkeersintensiteiten zijn deze investeringen daarom nodig.</p>
36	SGP	21	<p>Komt er naast de VRI bij afrit 33 een extra uitvoegstrook waardoor het rechts afgaand verkeer naar Yerseke vrij in kan voegen op de N289 en door kan stromen?</p>	<p>Het ontwerp voorziet niet in een vrije rechtsaffer. Op de kruising van de N289 met afrit 33 van de A58 wordt een verkeersregelininstallatie geplaatst. Op de afrit van de A58 komt een extra strook voor rechts afslaand verkeer naar Yerseke. Deze strook wordt opgenomen in de verkeersregeling. Een vrije rechtsaffer zou leiden tot invoegend verkeer direct na de verkeerslichten wat uit oogpunt van verkeersveiligheid geen gewenste situatie is. Uit capaciteitsberekeningen is gebleken dat de verkeersregelininstallatie voldoende capaciteit heeft om het verkeer op het kruispunt af te wikkelen. Een vrije rechtsaffer is uit oogpunt van doorstroming niet nodig.</p>
37	SGP	22	<p>Snelheidsmaatregelen Traverse Boerenhol. Is de 'spaarpaal' hier ook in beeld als bewustzijnsproject? Er wordt nu voorgesteld geld uit te trekken met een heel pakket maatregelen. Dit zou idealiter deels gekoppeld kunnen worden aan de 'spaarpaal' zodat de mensen zich nog meer bewust zijn van de voordelen van verkeersveilig gedrag.</p>	<p>We zullen bezien of een dergelijk initiatief alsnog in de plannen ingepast kan worden.</p>
38	VVD	22 PDF Voorjaarsnota	<p>Kan aangegeven worden wat de inhoud is van het pakket aan maatregelen voor de Traverse Boerenhol en op welke termijn het betreffende maatregelenpakket uitgevoerd kan worden?</p>	<p>Het pakket bestaat uit twee delen. Pakket 1 heeft betrekking op fysiek snelheids-remmende maatregelen, zoals wegversmallingen en plateaus bedoeld om de snelheid te remmen. Pakket 2 beoogt hetzelfde, maar dan gaat het er om de weg binnen de kom visueel een meer 'binnen-de-komse' uitstraling te geven (accentueren van de verblijfsfunctie).</p>
39	VVD	22 Voorjaarsnota	<p>Welke concrete afspraken worden met Connexxion gemaakt over de aanschaf en inzet van 11 elektrische bussen? Blijven de</p>	<p>Er moeten afspraken worden gemaakt over:</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			bussen na afloop van de concessie periode beschikbaar voor de provincie Zeeland?	<ul style="list-style-type: none"> • het tijdstip waarop 11 van de huidige dieselbussen rondom Goes vervangen worden door zero-emissiebussen; • de realisatie van de laadinfrastructuur op station Goes en op een tweede locatie in het gebied tussen de Zeelandhallen en het Admiraal de Ruyterziekenhuis; • een overnameregeling voor ZE-bussen en laadinfrastructuur in het bestek voor de nieuwe concessie en • Pitpoint als leverancier in de nieuwe concessie. <p>Bedoeling van de af te spreken overnameregeling is inderdaad dat de bussen na afloop van de concessieperiode voor Zeeland beschikbaar blijven.</p>
40	D66	Pagina 22:	<p>Een eerste concreet resultaat van de opgave "Slimme mobiliteit" is het inzetten van een aantal elektrische bussen. Omdat bussen in alle scenario's zero emission zullen moeten worden, maken we om te beginnen afspraken met Connexion over de inzet van 11 elektrische bussen in Zeeland vanaf 2021. Voor de meerkosten hiervan stellen we voor om in de jaren 2021 t/m 2024 hier ongeveer € 400.000 euro per jaar uit de investeringsagenda op in te zetten'</p> <p>Vraag: door welke energiebron wordt de stroom opgewekt die nodig is voor de elektrische bussen? Is er een analyse gemaakt tussen de verwachte CO2 uitstoot (en wellicht andere criteria?) met de nieuwe elektrische bussen en de oude aardgasbussen?</p>	<p>De stroom voor het opladen van de elektrische bussen komt van duurzame in Nederland geproduceerde bronnen. Deze elektrische bussen komen in de plaats van nu nog rijdende dieselbussen. Hierdoor wordt de uitstoot van de bussen als ze rijden nul, dus geen CO2, fijnstof en NOx meer uit de uitlaat van de bus. Door voor het opladen ook hernieuwbare energie van zon en wind te gebruiken wordt ook de opwekking van stroom zero emissie en vindt niet op een andere locatie alsnog uitstoot plaats.</p> <p>NB: De CNG-bussen ('aardgasbussen') blijven tot einde van de concessie in 2024 doorrijden.</p>
41	PvdA	22	<p>Spoorverbinding Gent-Terneuzen. "Komen wij in het najaar terug op een benodigde regionale"</p> <p>– Een regionale wat?</p> <p>– En wat houdt dat concreet in?</p>	<p>Het is duidelijk dat in de tekst één of meer woorden ontbreken. Excuses daarvoor. De volledige tekst luidt: "...komen wij in het najaar terug op een benodigde regionale financiële bijdrage."</p> <p>Naast afspraken over de verdeling van kosten over Nederland en België zijn afspraken nodig over de verdeling tussen Rijk en regio. Het is inmiddels een ongeschreven regel dat als het gaat om Rijksinvesteringen in de regio dat ook de regio naar draagkracht een bijdrage levert in de bekostiging. Ook kan een toezegging vanuit de regio het Rijk ertoe bewegen het project vanuit b.v.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				het infrastructuurfonds te bekostigen. Overigens, we hebben nog geen besluit genomen u voor te stellen middelen voor Rail Gent Terneuzen vrij te maken.
42	PvdA	22	<p>“De uitdagingen om balans in het landelijk gebied te brengen zijn groot.”</p> <p>– Hoe kijken GS aan tegen extra steun voor en ontwikkeling van lokale ondernemers en lokale producten?</p>	<p>In de Begroting en in de in de commissie Ruimte besproken ambitienotitie voor het landelijk gebied zijn doelen geformuleerd voor een volhoudbare landbouw. De inzet voor een volhoudbare landbouw zal natuurlijk met de lokale ondernemers vormgegeven worden. En ook regionalisering is onderdeel van de doelstellingen voor een volhoudbare landbouw.</p> <p>Lokale producten worden ondersteund in onze aanpak voor korte ketens, die we uitvoeren met de stichting Zeker Zeeuws en Foodelta Zeeland. Ten gevolge van de Corona crisis participeren we in landelijke overleggen inzake korte ketens.</p>
43	SGP	23	<p>In de Statenvergadering van 15 november 2019 is een motie van SGP e.a. aangenomen inzake 'bomen op bedrijventerreinen'. Dat is typisch 'biodiversiteit in de gebouwde omgeving'. Kunt u aangeven wat er me deze motie concrete is / wordt gedaan?</p>	<p>In het Klimaatakkoord is afgesproken dat uitbreiding van het areaal bos en bomen een van de uit te voeren maatregelen is om de klimaatdoelen te behalen. Rijk en provincies werken dit gezamenlijk verder uit in een landelijke bossenstrategie, waarbij belangrijke stakeholders worden betrokken, w.o. de VNG. In de brief van 3 april jl. (nr. 20007829) van ons college aan uw Staten is de stand van zaken beschreven met betrekking tot de landelijke bossenstrategie en de Zeeuwse uitwerking hiervan. De Provincie Zeeland heeft een Zeeuws Bosoverleg georganiseerd waaraan o.m. de gemeenten deelnemen. Dit Bosoverleg werkt in gezamenlijkheid een Zeeuwse bosvisie en – strategie uit, die uiteindelijk ook doorwerking krijgt in de provinciale Omgevingsvisie. De motie betreft een voorstel om samen met gemeenten te onderzoeken of er bij de uitgifte van nieuwe percelen of complete nieuwbouw van panden op bedrijventerreinen en industrieterreinen, een verplichting opgenomen kan worden om een bepaald percentage van het perceel te beplanten met bomen of hagen (eventueel in combinatie met naastliggende percelen). Dit voorstel zal worden meegenomen in het Zeeuws bosoverleg om te komen tot een gezamenlijke uitvoering van een Zeeuwse bosvisie en –strategie. Een eerste deel van de bosvisie is 1 oktober 2020 gereed.</p>
44	PvdA	23	<p>“In het Rijksprogramma Nationale Parken is een nieuwe standaard voor nationale parken ontwikkeld. Doel is om van de parken een sterker merk te maken met internationale allure.”</p> <p>– Klopt het dat het Nationaal Park Oosterschelde het enige Zeeuwse park is dat zich kan beroepen op de in totaal € 6 miljoen die landelijk beschikbaar is?</p>	<p>Ja dat klopt.</p>
45	VVD	23 Voorjaarsnota PDF	<p>Biodiversiteit in het provinciaal groenbeheer: Op welke wijze wordt de versterking van de</p>	<p>Als deze prioriteit wordt gehonoreerd zal ook voor de Sloeweg fase 2 ecologisch bermbeheer worden toegepast, net als dat nu al gebeurt voor de fase 1 van dit project.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			biodiversiteit vorm gegeven bij het groenbeheer Sloeweg Fase 2?	
46	PvdA	23	<p>“Het doel op lange termijn is een natuurinclusieve samenleving, waarin goede staat van instandhouding samen op gaat met ruimte voor de economie.”</p> <p>– Wat wordt verstaan onder lange termijn?</p>	Deze formulering vloeit voort uit en sluit aan op de stikstofaanpak, ook gelinkt aan de recente aanpak in de brief van de minister over de investering van 5 miljard de komende 10 jaar. In die trajecten wordt uitgegaan van het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen natuur in 2050, met een eerste tussendoel in 2030 waarvoor nu een gezamenlijke aanpak wordt voorbereid met Rijk en gezamenlijke provincies.
47	PvdA	23	<p>Biodiversiteit.</p> <p>– Gaan GS bij het bermbeheer (maaien) ook rekening houden met biodiversiteit?</p>	In de voorjaarsnota is een voorstel opgenomen om weer een stukje extra ecologisch bermbeheer te realiseren t.b.v. het versterken van de biodiversiteit (Sloeweg fase 2). Ook wordt een vervolg plan van aanpak (groenbeheervisie) aangekondigd.
48	PvdA	23	<p>Transitieperiode POP3</p> <p>– Waarom is er 1 a 2 jaar vertraging van de GLB?</p>	Voor het voorbereidingsproces in Europa en alle onderhandelingen die daarvoor nodig zijn is veel meer tijd nodig. Vandaar de vertraging. Nederland is daarin volgend.
49	PvdA	24	<p>Klimaat en bossenstrategie. “Wij zullen deze landelijke uitwerking vertalen in een Zeeuwse visie en daar op een later moment op terugkomen.”</p> <p>– Op welk moment is dat?</p>	Hier heeft het college uw Staten recent een aparte brief over geschreven (zie agenda commissie Ruimte) waarin dat wordt toegelicht. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.
50	GL	P25 Traverse Kapellebrug	Kan GS nog eens extra uitleggen waarom hier een groot project van gemaakt dient te worden?	<p>Dat komt voort uit een toetsing aan het toetsingskader grote projecten dat door PS is vastgesteld.</p> <p>Ten eerste overstijgen de kosten de grens van € 5 miljoen. Ten tweede kent dit project een hoog omgevingsrisico. De noodzakelijke afsluiting tijdens de uitvoering kan leiden tot schadeclaims van het bedrijfsleven en middenstand in de gemeente Hulst.</p>
51	PvdA	25	<p>De werkelijk gemaakte kosten voor de marinierskazerne zijn bij het Rijk gedeclareerd.</p> <p>– Wat heeft uitbetaling van deze al gemaakte kosten voor invloed op de provinciale financiën?</p>	<p>De gemaakte kosten voor de Provincie hebben betrekking op twee hoofdonderdelen: de kosten voor de gronden (verwerving/bouwrijp maken/infrastructuur), en de kosten voor ambtelijke uren, ondersteuning / onderzoeken etc.</p> <p>Wij gaan er vanuit dat de kosten geheel vergoed worden. Voor de ambtelijke inzet en onderzoekskosten, juridische ondersteuning etc. geldt dat de kosten die dit jaar zijn gemaakt met de vergoeding verrekend worden in het lopende boekjaar. Voor de kosten in eerdere jaren geldt dat die zijn gedekt binnen de begroting van die jaren. Dat betekent dat de vergoeding van die kosten nu in de algemene middelen (de algemene reserve) terecht komt. Gelet op het budgetrecht van uw</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			– Zijn die miljoenen, deels of geheel, vrij besteedbaar?	<p>staten is het uw bevoegdheid hoe u met de algemene reserve omgaat. De provinciale claim rond ambtelijke uren, onderzoeken etc. bedraagt in totaal circa € 4,8 miljoen.</p> <p>Voor wat betreft de kosten voor de gronden ligt de materie complexer, omdat de restwaarde van gronden ook afhankelijk is van het pakket van maatregelen en de vraag of er in dat kader al dan niet een andere bestemming aan de gronden wordt gegeven. Omdat het geactiveerde kosten op de balans betreffen, zal de declaratie van deze kosten nodig zijn om deze geheel of deels af te waarderen (en de declaratie daarmee niet of niet geheel vrij besteedbaar is).</p>
52	PvdA	26	<p>Deltaplan Zoet Water.</p> <p>– Wordt het onderzoek naar zilte teelten uitgebreid?</p>	<p>De startnotitie van het Zeeuwse Deltaplan Zoet Water is op 8 mei 2020 in de Commissie Ruimte besproken.</p> <p>De overgang naar zilte teelten zal een van de maatregelen in het Zeeuws Deltaplan Zoet Water zijn, die ondernemers kunnen overwegen bij een knellende zoetwatersituatie. Bij het uitwerken van het projectplan zal met betrokken partijen worden overlegd of hiernaar in het kader van het Deltaplan nog aanvullend onderzoek verricht zal worden.</p>
53	SGP	27	N290 Traverse Kapellebrug. Van groot belang voor het slagen van dit project is dat Vlaanderen op dezelfde golflengte zit qua investeringsplanning en tijdsplanning. De vernieuwde weg zal immers bij de grensovergang weer aan moeten sluiten op de bestaande (of aangepaste) weg aan Vlaamse zijde. En ook qua inspraak van de bevolking aan Vlaamse zijde zal dit gelijk op moeten lopen met de Nederlandse kant om te zorgen dat de keuzes op elkaar blijven aansluiten of dat tijdig gestopt kan worden als blijkt dat de plannen aan Vlaamse kant niet aansluiten. Graag uw toelichting over hoe dit in het proces geborgd is.	Het probleem speelt vooral op Nederlands grondgebied. Afstemming met onze Vlaamse collega's is zeker gewenst. Dat zal meegenomen worden in de opdrachtformulering van de nieuwe projectorganisatie.
54	PvdA	27	<p>N290 Traverse Kapellebrug.</p> <p>– In welke mate draagt de Belgische overheid bij aan de investeringen in de N290?</p>	De Belgische overheid draagt niets bij.
55	PvdA	28	“Uitvoeringskracht op deze onderwerpen vraagt meer menskracht dan op dit moment beschikbaar is. Dat kan niet worden	Aan de hand van de Voorjaarsnota 2018 is de capaciteit van de ambtelijke organisatie tijdelijk versterkt, tot aan het minimum dat paste bij ambities en continuering van wettelijke taken op dat moment. De afgelopen periode zijn er nieuwe landelijke en regionale (vaak ook complexe)

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			opgevangen door andere taken te laten vervallen.” – Waarop baseren GS deze stelling?	prioriteiten bijgekomen, bijvoorbeeld rond stikstof, PFAS, 3e regiodeal en vluchtelingen. De ambities op eerdere doelstellingen blijven daarbij gelijk, wat zorgt voor een toename terwijl de beschikbare capaciteit hetzelfde blijft. Gevolg hiervan is onder andere toenemende werkdruk, die ook tot uitdrukking is gekomen in ons (in maart) uitgevoerde medewerkersonderzoek.
56	PvdA	28	“De afgelopen maanden zijn er nieuwe landelijke en regionale (vaak ook complexe) prioriteiten bijgekomen, bijvoorbeeld rond stikstof, PFAS, 3e regiodeal en vluchtelingen.” – Welke ambities hebben GS ten aanzien van de vluchtelingenproblematiek?	Er ligt t.a.v. vluchtelingen geen bestuurlijke ambitie vast van GS in het collegeprogramma. Het asielvraagstuk vraagt de betrokkenheid van de Provincie via een nadrukkelijk verzoek van het Rijk (Staatssecr. J&V en de ministers BZK en SZW) aan de CvdK. De CvdK is op grond van zijn ambtsinstructie gevraagd om als Rijksorgaan het overleg tussen de verschillende overheden te bevorderen in het licht van de korte termijn asielopvang. In de voorjaarsnota is aangegeven dat een aantal landelijke dossiers, waaronder Asiel/Vluchtelingen, gevolgen hebben voor de uitvoeringskracht van de Provincie. Het gaat hier om uitvoering van niet-reguliere taken, die tegelijk wel vragen om de nodige bestuurlijke en ambtelijke coördinatie van de regionale samenwerking in dit vraagstuk. De provincie heeft een wettelijke taak in het toezicht op het huisvesten van vergunninghouders door gemeenten. Dit is geen nieuwe prioriteit; deze taak heeft provincie al geruime tijd. Wanneer de aantallen asielzoekers substantieel gaan stijgen, en daarmee ook het aantal vergunninghouders, wordt er vanuit deze toezichthoudende taak meer inzet van de Provincie gevraagd. Immers het goed en efficiënt kunnen huisvesten van vergunninghouders door gemeenten en het kunnen halen van taakstellingen hierin heeft een nauw verband met de gehele keten/het systeem van de opvang zoals dat door het Rijk en COA is opgezet en wordt uitgevoerd.
57	PvdA	33	In een eerdere rapport werd gewezen op verouderde viaducten. – Heeft de provincie in kaart welke viaducten op welke termijn moeten worden vervangen?	Per viaduct weten we welke onderhoudsmaatregelen uitgevoerd moeten worden. Vervangen is een vergaande maatregel, die ook in deze planning opgenomen wordt.
58	PvdA	34	Westerschelde Ferry. De kosten voor de Westerschelde Ferry lopen in 2024 aanzienlijk op. – Hoe zouden die kosten zich ontwikkelen, wanneer de Westerschelde Ferry wordt opgenomen in de Zeeuwse vervoersconcessie in 2024?	Het gaat hier om het uitbaggeren van de haven in Breskens en niet over de exploitatiekosten van de Westerschelde Ferry. Voor de baggerkosten geven wij Rijkswaterstaat opdracht voor onze rekening. De kosten schommelen van jaar op jaar, afhankelijk van wat er nodig is aan baggerwerk. Doordat het baggercontract opnieuw wordt aanbesteed, worden hogere kosten verwacht. Dit zou niet anders zijn bij het opnemen van de WSF in de Zeeuwse bus-concessie.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

59	PvdA	34	<p>“In de Voorjaarsnota 2018 is besloten om als proef voor een periode van 2 jaar aan te sluiten bij de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat.”</p> <p>– Zijn de resultaten van deze proef goed geweest?</p>	<p>Omdat eerst de veiligheid van de (ict) systemen goed gewaarborgd moest worden, zijn we per 1 april 2019 daadwerkelijk aangesloten bij de Verkeerscentrale. Uit een tussentijdse evaluatie blijkt dat de resultaten van het eerste jaar van samenwerken met de Verkeerscentrale positief zijn. We zijn sneller aanwezig op incidentlocaties om de hulpdiensten te ondersteunen en onze belangen als wegbeheerder te vertegenwoordigen. Ook kunnen we beter monitoren waar en wanneer op onze wegen incidenten, ongevallen, voorwerpen op de weg etc. plaatsvinden. Deze cijfers gebruiken we zowel voor beleidsdoeleinden als om te bepalen welke personele bezetting in onze buitendienst wanneer en waar nodig is.</p>
60	GL	P35 RUD	<p>Na de zomer wordt een nieuwe verkenning naar de toekomst van de RUD gestart. Hoe verhoudt deze verkenning zich tot die van de thans lopende verkenning voor een samenwerking/evt. fusie met GGD, VRZ en/of andere milieudiensten?</p> <p>En wordt hier dan ook gelijk de door GS gezamenlijke met PS toegezegde prov.visievorming op toekomst RUD in meegenomen?</p>	<p>De verkenning die GS, het liefst samen met de gemeenten, willen opstarten heeft met de Thorbeckebrief te maken die is ontvangen van de minister van BZK. Die brief heeft betrekking op de bestaande samenwerkingsverbanden die door gemeenten en provincies zijn aangegaan. En daarbij te bespreken of er mogelijk behoefte is aan andere oplossingen zowel qua wetgeving als qua ondersteuning. Bovendien is deze verkenning bedoeld om een visie op de RUD Zeeland te verkrijgen zoals met de commissie Ruimte besproken.</p> <p>Die verkenning heeft een ander doel dan de verkenning die de RUD Zeeland samen met GGD en de Veiligheidsregio Zeeland willen opstarten. Die verkenning heeft namelijk tot doel om na te gaan of en zo ja hoe verdere samenwerking op het gebied van zowel het primaire proces als de bedrijfsvoering als op het gebied van gezamenlijke ontwikkelingen meerwaarde zou kunnen hebben.</p> <p>Ter voorbereiding van eerstgenoemde verkenning zal inderdaad aan PS de vraag worden voorgelegd wat zij belangrijk vindt in relatie tot de RUD Zeeland. In de commissie Ruimte van 9 mei is dat met u afgesproken.</p>
61	D66	Pagina 35 2e bolletje:	<p>Wat is de reden om in het najaar 2020 een verkenning te laten uitvoeren naar de toekomst van de RUD Zeeland, met name gericht op de uitvoering van milieutaken?</p>	<p>Zie voor het antwoord het eerste gedeelte van het antwoord op vraag 60.</p>
62	D66	Pagina 36 1e bolletje:	<p>Waarom brengt de coördinatie van de BRZO werkzaamheden na de eerdere overdracht van die werkzaamheden aan de DCMR nog aanvullende kosten mee voor de RUD Zeeland?</p>	<p>De bedoelde coördinatie BRZO werkzaamheden heeft geen betrekking op de RUD Zeeland, maar op landelijke coördinatiewerkzaamheden van de zes BRZO Omgevingsdiensten in Nederland. De provincies hebben afgesproken dat zij de kosten daarvan voor hun rekening nemen.</p>
63	D66	Pagina 36, par. 4.2.2, 1e alinea	<p>Welke verbetering van de zichtbaarheid in het buitengebied en verdere professionalisering van de RUD wordt in de periode 2020-2024</p>	<p>In paragraaf 4.2.2 van de voorjaarsnota is aangegeven welke kosten hiermee gemoeid zijn. Meer in detail gaan de maatregelen om:</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>beoogd en welke extra middelen voor de personele en materiële kant zijn daarvoor nodig?</p>	<p>Het vergroten van de zichtbaarheid door: aanschaf auto's, betere pr/communicatie.</p> <p>Efficiënter werken door: aanschaf drones, nachtzicht- materiaal (kijkers), aanschaf camera's, een beter registratiesysteem voor groene handhaving.</p> <p>Verbetering kwaliteit door: op orde stellen afgesproken niveau voor coördinatie (1fte), toekomstige werving ander geschoold personeel, verbeteren opleiding en kennisontwikkeling groene boa's.</p> <p>Vornoemde onderdelen zijn een eerste stap in de verdere professionalisering van de groene handhaving. De komende jaren zal met de RUD gekeken worden welke zaken er nadere aandacht behoeven en verbeterd kunnen worden. De komst van de Omgevingswet en de nieuwe reeks van beheerplannen en de ontwikkelingen in de stikstofaanpak kunnen hier invloed op hebben.</p>
64	PvdA	36	<p>Versterking uitvoering groene handhaving.</p> <p>– Is er een relatie met de stikstofproblematiek en kan er uit dit budget ingezet worden op handhaving of kunnen anders middelen uit stikstof naar RUD Zeeland voor deze taken?</p>	<p>Bij uitvoering van het toezicht op en handhaving van de Wet natuurbescherming (Wnb) is er een relatie met stikstof. Zo houdt de RUD toezicht op de uitvoering van werkzaamheden in Natura 2000-gebieden. Dit kunnen bijvoorbeeld herstelwerkzaamheden zijn in het kader van de stikstofproblematiek, maar bijvoorbeeld ook illegale activiteiten die stikstofuitstoot tot gevolg hebben. Daarnaast voert de RUD op dit moment toezicht en handhaving uit op zo'n 150 Wnb-vergunningen stikstof. Alle stikstof gerelateerde werkzaamheden betreffen echter maar een klein onderdeel van alle werkzaamheden die de RUD uitvoert.</p> <p>In het huidige voorstel voor versterking van de groene handhaving, zijn de recente ontwikkelingen met betrekking tot stikstof (PAS-uitspraak) en de daarvoor eventuele benodigde capaciteit voor handhaving niet meegenomen. In de voorgestelde versterking van de groene handhaving is er dan ook maar sprake van een minimale relatie met stikstof omdat het geen uitbreiding betreft van voornoemde werkzaamheden.</p>
65	PvdA	40	<p>Juridische proceskosten. De provincie heeft in 2021-2024 geen juridische proceskosten opgenomen.</p> <p>– Waarom stellen GS dit voor?</p> <p>– Is het niet verstandig om wel juridische kosten op te nemen? Waarom wel / niet?</p>	<p>In 2020 is voor een aantal specifieke projecten juridische inhuur noodzakelijk, gelet op de complexiteit en bestuurlijke gevoeligheid.</p> <p>Normaliter kunnen juridische zaken door de aanwezige juristen worden afgewikkeld. Op dit moment staat nog een vacature voor jurist open.</p> <p>Of voor 2021 – 2024 aanvullend budget noodzakelijk is, is nu nog onvoldoende in te schatten waardoor we geen claim willen leggen op beschikbare budgetten. Mocht zich dan een specifieke situatie voordoen waardoor wij genoodzaakt zijn een beroep te doen op externe expertise, dan leggen wij de financiële gevolgen daarvan via de reguliere P&C cyclus aan u voor.</p>
66	SGP	41	<p>North Sea Port – procesbegeleider en gezamenlijke strategie. Wanneer worden de eerste resultaten verwacht?</p>	<p>De werving van de procesbegeleider is in voorbereiding en wordt namens de partners door de gemeenten Terneuzen in gang gezet. De procesbegeleider zal zich richten op het versterken van het netwerk en het verder brengen van de werkagenda. De eerste resultaten mogen in het eerste kwartaal na de start van de opdracht worden verwacht.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

67	GL	P43 Participatiewet	Nu er een nieuw quorum vastgesteld is voor het in dienst nemen van mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt dient de provincie uiterlijk 2024 nog 6.8 fte extra aan te stellen. Tot op heden was de provincie een prima voorbeeld in deze: ruim meer en eerder doelstellingen gehaald. Wil GS hier opnieuw voor gaan en zo ja, wanneer zou dit dan gerealiseerd kunnen zijn?	Wij zetten ons in voor het verbeteren van de positie van groepen met afstand op de arbeidsmarkt. Aan de medewerkers die onder de doelgroep vallen wordt daarbij, zoals ook veelal gebeurt bij overig personeel, perspectief geboden voor de langere termijn door middel van vaste contracten. Wij voldoen aan de landelijke doelstellingen en willen dat ook in de toekomst blijven doen met het bijgestelde quorum. Op het moment dat zich, net als voorgaande jaren, kansen voordoen om doelstellingen eerder te behalen, dan wordt hierop geacteerd.
68	D66	Pagina 43	Vervanging meubilair commissiezaal – Welke zaal wordt hier bedoeld?	Het betreft hier de Louise de Coligny zaal. Dit is de zaal waar de vergaderingen van de Statencommissies plaatsvinden.
69	PvdA	43	“Hiervoor is een krediet benodigd van € 70.000, dat wordt afgeschreven in 5 jaar vanaf 2021.” – Waarom is dit dure meubilair nodig?	Als gevolg van de toename van het aantal Statenfracties voldoet de huidige opstelling niet meer. Voorstel is om de vergadertafels met bijbehorende stoelen te vervangen. Hierbij kiezen we bewust voor duurzaamheid (kwalitatief goed meubilair dat lang meegaat, gemaakt is van milieuvriendelijke/biobased materialen en dat bovendien representatief is). Het huidige meubilair zullen we zoveel mogelijk hergebruiken binnen het Abdijcomplex.
70	PvdA	45	Doorontwikkeling nota grondbeleid en kavelruilbureau. – Hoe kijken GS aan tegen een stikstofbank?	Vooralsnog zijn er geen concrete plannen om een eigen Zeeuwse stikstofbank met een voorraad ontwikkelingsruimte op te richten. Een registratiesysteem is echter wel nodig, en daarbij is samenwerking met andere provincies noodzakelijk. GS zien wel een rol voor zichzelf om saldogevers en saldonemers met elkaar in contact te brengen. Landelijk zijn we met Rijk en provincies in overleg hoe we omgaan met de ruimte die de bronmaatregelen gaat opleveren en die niet direct volledig benut wordt.
71	PvdA	52	Indexering. – Is met de belanghebbende organisaties (zoals het Zeeuws Museum) overlegt over de indexering? – En hoe ziet indexering op de lange termijn (na vier jaar) eruit?	In de Zomernota 2019 hebben wij u geïnformeerd over de nieuwe richtlijn voor de indexering van integrale kosten subsidies. Deze richtlijn is opgesteld, omdat de algemene indexeringswijze bij de Provincie ontoereikend was voor de instellingen die een integrale kosten subsidies kunnen ontvangen. Het in de voorjaarsnota opgenomen bedrag is gebaseerd op deze richtlijn. In 2019 is contact geweest met de instellingen over de nieuwe indexering voor de budgetten van integrale kosten subsidies. De index die nu in de voorjaarsnota 2020 is opgenomen heeft betrekking op 2021 met een structurele doorwerking voor de daarop volgende jaren. Volgend jaar (2021) wordt op basis van de richtlijn een besluit genomen over de indexering voor 2022 (met structurele doorwerking voor de volgende begrotingsjaren).
72	GL	P52 Indexering	Waarop baseert GS de veronderstelling dat de indexering voor materiele budgetten kan	GS hanteert het vastgestelde beleid uit de financiële verordening, artikel 3.6.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

			<p>volstaan op huidige percentage van 1%? Prognoses van bijv. de Macro Economische Verkenning gaan voor de komende 4 jaar uit van een indexering van 1,4 tot 2,6 %.</p>	<p>Het indexpercentage wordt voor vier jaar vastgesteld op basis van een achtjarig gemiddelde van het CPB 'overheidsindexcijfer voor materiële uitgaven (IMOC)', afgerond op een half percentage.</p> <p>De uitkomst hiervan is 1%. Indien op onderdelen gedurende het jaar blijkt dat een budget niet voldoende is, hanteren we hierbij de gebruikelijke route van de budgetbewakingsrondes en worden eventuele knelpunten aan PS voorgelegd via de Voorjaarsnota, Najaarsnota en begrotingswijzigingen.</p>
73	PvdA	53	<p>Uitwerken plannen voor Kenniscentrum Grond en Eigendom.</p> <p>– Kunnen GS aangeven wanneer die plannen komen/hoe ver staat het er mee?</p>	<p>In 2018 heeft GS besloten om een Kenniscentrum Grond en Eigendom in het leven te roepen. Er worden twee fases doorlopen; te weten: opstartfase en ontwikkelfase. De opstartfase is inmiddels afgerond. We zitten nu in de ontwikkelfase.</p> <p>Dit doen we niet alleen; dit doen we samen met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, overheden en belangengroeperingen.</p> <p>We hanteren de methodiek van het organische proces. We maken gebruik van elkaars kracht, kennis, kunde en netwerken. Steeds meer partijen sluiten zich aan.</p> <p>In de eerste fase zijn veel gesprekken gevoerd met partijen, zoals het Kadaster, Federatie Particulier Grondbezit, Zeeuws Particulier Grondbezit, Vereniging voor Agrarisch Specialisten in het Notariaat, TU Delft en de ZLTO. Deze gesprekken hebben een goede contour gegeven. Deze contour bestaat uit 4 elementen: onderwijs, onderzoek, data en netwerken.</p> <p>We willen starten met een haalbaarheidsstudie m.b.t. onderwijs. Hierin wordt ook de mogelijkheid onderzocht om aansluiting te vinden bij Campus Zeeland.</p> <p>Data (verzameling van jurisprudentie, literatuur etc) zijn we aan het uitwerken. Een digitaal platform/kennisbank is bijna klaar voor gebruikname.</p> <p>Ook aan het 'netwerk' wordt hard gewerkt. De afgelopen tijd zijn diverse themabijeenkomsten en cursussen georganiseerd. Door de erkende beroepsgroepen worden hieraan studiepunten toegekend. Dit geeft aan dat het kwaliteitsniveau hoog is. De bijeenkomsten trekken veel belangstellenden (o.a. landbouwers, notarissen, advocaten, rentmeesters, beleidsmakers). In september staat de cursus 'Aanvullingswet Grondeigendom: Kostenverhaal & Planschade' gepland. Deze is in overleg met het Zeeuwse Platform voor de Omgevingswet tot stand gekomen. Voor het jaar 2021 wordt in samenwerking met de Radboud Universiteit Nijmegen en de Rijksuniversiteit Groningen gewerkt aan een cursus over eigendom/gebruik in relatie tot de Zeeuwse opgaven.</p>

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

				<p>Op onderzoeksgebied lopen diverse trajecten (o.a. grensoverschrijdend verkavelen, werkgroep grondinstrumentarium).</p> <p>Daarnaast wordt aan een definitief organisatie- en financieringsmodel van het Kenniscentrum gewerkt. De eerste gedachten zijn hierover met partijen uitgewisseld.</p>
74	PvdA	Algemene vraag	Netwerksturing vraagt het nodige van de partners. Meedenken en meedoen dient ook bij de partners te 'passen'. Wordt gewerkt aan een gezamenlijke planning?	De constatering dat netwerksturing ook een forse inzet van de partners vraagt, die niet altijd te leveren is, is correct. Wij constateren ook dat dat niet altijd kan. Via het OZO willen wij daarover met onze partners overleggen.
75	PvdA	Opmerking blz. 20	Laatste zin in blok 'Zeeuws datacentre' is niet af.	<p>De volledige tekst in het tekstblok is:</p> <p><i>“Begin 2020 hebben wij van KWINK PROOF het advies ontvangen over de onderzoeksfunctie en hoe te komen tot een datacenter in de vorm van een Zeeuwse data-alliantie. Op dit moment wordt nog met de betrokken partijen gesproken en worden de juridische en financiële consequenties in beeld gebracht. Het advies wordt naar verwachting rond de zomer aan u aangeboden voor besluit (als go/no-go-moment) en voor aanvullende benodigde middelen.”</i></p>
76	PvdA	Opmerking blz. 22	Laatste zin in blok 'Spoorverbinding Gent-Terneuzen' is niet af.	<p>De volledige tekst in het tekstblok is:</p> <p><i>“Voor het project Rail Gent-Terneuzen is 2020 een belangrijk jaar. Er is commitment bij alle partijen, inclusief het Rijk, over het eindbeeld. Het grensoverschrijdende karakter vraagt om een bijdrage van de Nederlandse en Belgische overheden en rechtvaardigt een bijdrage van de EU en het bedrijfsleven. Het vergt maatwerk en veel overleg om te zorgen dat de voornemens en de overeenstemming ook leidt tot een positief besluit. Wanneer dat lukt, komen wij in het najaar terug op een benodigde regionale bijdrage.”</i></p>
77	PvdA	Algemene opmerking 1	Aandacht voor taal. Er sluipt onbewust (Engelstalige) vakjargon in. Aantal voorbeelden: joint fact-finding, governance, monitoringssysteem.	
78	PvdA	Algemene opmerking 2	Er wordt verwezen naar bijlagen 1, 2 en 3, maar alleen bijlage 1 is toegevoegd.	Alle bijlagen zijn toegezonden aan de Statengriffie.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2019 en Voorjaarsnota 2020

79	CU	Algemeen	<p>In de verschillende hoofdstukken zien we heel veel verschillende initiatieven, bijv. in onderwijs. Wientjes heeft dit ook benoemd. We zien ook verbinding tussen dossiers bijv. Bevrijdingsmuseum/Four Freedoms en Watersnoodmuseum en kenniscentrum.</p> <p>Ziet GS meer kansen voor integratie i.p.v. voortgaande versnippering?</p>	<p>Het takenpakket van de Provincie is zeer breed, met tegelijkertijd veel samenhangen daarbinnen. Inzet op die breedte leidt onvermijdelijk tot een beeld van versnippering. Tegelijkertijd kunnen we afzonderlijke taken ook niet veronachtzamen. Wij blijven streven naar optimale integratie.</p>
----	----	----------	---	---